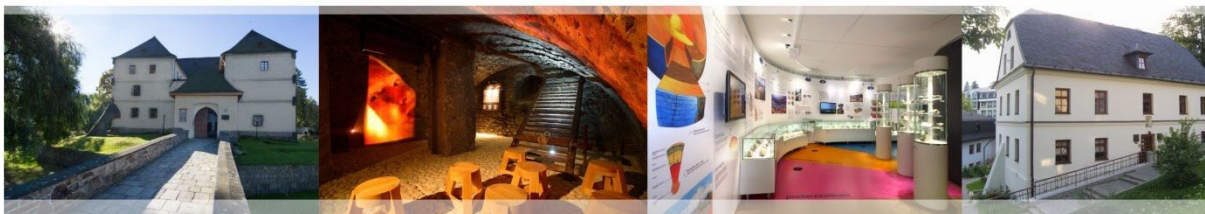

vlasti
vědné muzeum
jesenicka

PRÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘÍZENÁ
A FINANCOVANÁ OLOMOUCKÝM KRAJEM

Výroční zpráva **Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.,** **za rok 2022**

Zpracoval: Mgr. Pavel Rušar, ředitel VMJ, p. o.
V Jeseníku dne 28. března 2023

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Vlastivědné muzeum Jesenicka (VMJ) je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje sídlící na Zámeckém náměstí č. p. 120/1, 790 01 Jeseník, IČO 64095410.

Statutárním zástupcem je Mgr. Pavel Rušar, ředitel. Zástupcem ředitele je Mgr. Ludmila Slezáková. Správcem rozpočtu je Ing. Gabriela Krásná.

VMJ bylo zřízeno na základě *Zřizovací listiny* vydané zřizovatelem – Olomouckým krajem – dne 17. 3. 2003.

Muzeum plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek (zejm. vyhlášky č. 275/2000 Sb.) a metodických pokynů Ministerstva kultury ČR.

Organizace je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr., vložka 725. Organizace disponuje datovou schránkou s adresou *xbnmakv*.

Vlastivědné muzeum Jesenicka spravuje dvě zařízení určená pro návštěvu veřejnosti – Vodní tvrz v Jeseníku (Zámecké náměstí 1) a Muzeum Vincenze Priessnitzze v areálu Priessnitzových léčebných lázní (Priessnitzova 175). Pro potřeby další činnosti si pronajímá další prostory depozitáře a pracoviště odborných pracovníků na ul. Beskydská 1301/2 v Jeseníku a historický depozitář předmětů z Javornicka na ulici Lidická 94 v Javorníku.

Instituce naplňuje funkci muzea jako správce sbírky muzejní povahy (rovněž podle zákona 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy), tj. zejména *„získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává přírodniny a lidské výtvary, umožňuje jejich veřejné užívání, zkoumá prostřední, z něhož jsou tyto přírodniny nebo lidské výtvary získávány a poskytuje služby výchovné a vzdělávací pro studijní a vědecké účely.“*

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím je Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., povinno poskytnout na základě žádosti informace o své činnosti. V roce 2022 organizace nepřijala žádnou žádost o poskytnutí těchto informací. Organizace zveřejňuje informace dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) až j) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, na svých webových stránkách *www.muzeumjesenik.cz*.

Tým pracovníků instituce byl řízen ředitelem organizace, ta se pak dále člení na útvar ředitele, útvar odborných pracovišť a útvar muzejního provozu. Externě jsou zajišťovány ekonomika, účetnictví, právní poradenství, mzdy, personalistika a IT služby.

OBSAH

Základní údaje.....	3
Obsah	4
1. Výroční zpráva o činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka v roce 2022: textová část.....	5
1.1. Expozice a výstavní činnost	5
1.2. Péče o sbírky, sbírkotvorná činnost, digitalizace	8
1.3. Edukační a výzkumná činnost, knihovna	9
1.4. Konference a semináře	13
1.5. publikační a ediční činnost	14
1.6. Významné akce.....	15
1.7. Personální, hospodářské a majetkoprávní záležitosti.....	17
1.8. Spolupráce, projekty, dotace.....	18
1.9. Stavební a provozní činnost, zpráva o kontrolách, doplňková činnost.....	19
1.10. Výrazná pozitiva a výrazná negativa	20
1.11. Závěr	21
2. Výroční zpráva o činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka v roce 2022: tabulková část	22
2.1. Sbírkový.....	22
2.1.1. Akvizice.....	22
2.1.2 Inventarizace sbírek.....	25
2.1.3. Restaurování a konzervace	26
2.1.4. Práce se sbírkami	28
2.1.5. Depozitáře.....	31
2.2. Rozbor činnosti odborných pracovníků za rok 2022	32
2.2.1. Přírůstky za rok 2022 dle oddělení	32
2.2.2. Digitalizace fondů VMJ	32
2.2.3. Systematický zápis	36
2.2.4. Věda a výzkum: celkový přehled	36
2.2.5. Věda a výzkum: interní a externí úkoly dle oddělení.....	36
2.2.6. Věda a výzkum: odborné prezentace dle oddělení.....	40
2.2.7. Věda a výzkum: ediční a publikační činnost.....	42
2.2.8. Věda a výzkum: badatelské návštěvy a dotazy v roce 2022	46
2.2.9. Kulturně-výchovná činnost odborných pracovníků.....	46
2.2.10. Expozice a výstavy dle odborných oddělení.....	52
2.3. Návštěvnosti expozic a výstav v roce 2022.....	54
2.3.1. Návštěvnosti dle titulů	54
2.4. Služby veřejnosti.....	55
2.5. Účelové komise.....	57
2.5.1. Jednání PSSČ ze dne 12. 5. 2022	57
2.5.2. Jednání PSSČ ze dne 11. 11. 2022	57
3. Přílohy.....	58

1. VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA V ROCE 2022: TEXTOVÁ ČÁST

1.1. EXPOZICE A VÝSTAVNÍ ČINNOST

Pro návštěvníky byly v průběhu roku 2022 zpřístupněny tři stále expozice ve Vodní tvrzi – *Historie a archeologie Jesenicka*, *Spirála času Země* a *Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století*. Mimo Vodní tvrz byla během letní sezóny přístupná také expozice *Vincenz Priessnitz a lázně Gräfenberg*, kterou mohli zájemci navštívit v rodném domě Vincenze Priessnitze v Jeseníku-lázních.

Expozice *Archeologie a historie Jesenicka* je ve Vlastivědném muzeu Jesenicka přístupná od roku 2010. Představuje region od pravěku po 20. století, a to zejména prostřednictvím sbírkových předmětů VMJ. Instituce v roce 2022 vyhodnotila, že v blízkém budoucnu bude muset dojít k úpravám expozice, a to zejména v její třetí části. V průběhu roku 2023 rozhodne instituce o rozsahu a formě obnovy.

Expozice *Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století* představuje v rámci VMJ nejnavštěvovanější cíl. Nabízí unikátní filmovou projekci metodou *fogscreens*, věrné repliky mučících nástrojů a prostřednictvím interaktivních zobrazovacích technologií také přístup k rozsáhlému souboru doplňujících textů. Expozice je po opravách v posledních dvou letech již plně funkční. Dočasnou opravou prošlo zařízení *fogscreens*, nicméně ve chvíli, kdy zařízení vypoví službu zcela, bude nutná investiční akce zřizovatele ve výši přibližně 600 000 Kč na nákup a instalaci nového zařízení.

Spirála času Země představuje téma geologického a geomorfologického vývoje Jesenicka pomocí řady multimediálních a interaktivních prvků. Expozice obsahuje mimo jiné funkční model sopky, model jeskyně či trilobita a vybrané minerály ve fluorescenční vitrině. Perlou expozice je pak videomappingová projekce vybrané části regionu na povrchový 3D model, která v několika minutách zachycuje mnoho milionů let trvající geologický vývoj oblasti. Součástí expozice jsou také četné obrazovky prezentující tematické dokumentární filmy z dílny BBC. Expozice prošla mezi léty 2020-2021 revitalizací (zejména v oblasti rozšíření možností přehrávání zvukového průvodce a celkové modernizace řídicích systémů ovládajících expozici), nicméně na svoji modernizaci stále čeká řešení videomappingové projekce, pro kterou se doposud nepodařilo nalézt technologicky optimalizovanou náhradu.

Expozice *Vincenz Priessnitz a lázně Gräfenberg* představuje život a dílo významného jesenického rodáka, zakladatele vodoléčby na Jesenicku. V souvislosti s touto expozicí je nutné poznamenat, že současné výstavní prostory působí výrazně zastaralým dojmem, což vedlo ke snahám o její nahrazení moderní prezentací. Byla zpracována projektová dokumentace,

realizace nové expozice však naráží na komplikace s vlastnictvím historického objektu rodného domu V. Priessnitze. V roce 2022 se obnovila jednání mezi městem Jeseník a Olomouckým krajem o převodech majetku či jiném řešení majetkové situace a o možném zapojení Prissnitzových léčebných lázní.

Kromě stálých expozic nabízelo v roce 2022 VMJ krátkodobé výstavy ve dvou výstavních prostorách – v Hlavním výstavním sále a v Galerii Vodní tvrze. Ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Javorník pak proběhly v roce 2022 tři výstavy v budově MKS Javorník Soud v Javorníku.

Návštěvníci měli během roku 2022 možnost navštívit 11 krátkodobých výstav ve Vodní tvrzi.

- *Zmizelý hrubý Jeseník* (kurátorů Mgr. Matěje Mately a Mgr. Markéty Kobierské, výstava s přesahem z roku 2021, návštěvnost celkem 381 osob, z čehož bylo 315 platících a 66 neplatících). Návštěvnost v roce 2022: 8 osob (7 platících a 1 neplatící).
- *Vánoční překvapení* (kurátorů Mgr. Milana Rychlého a Mgr. Matěje Mately, s přesahem z roku 2021, návštěvnost celkem 191 osob, z čehož bylo 158 platících a 33 neplatících). Návštěvnost v roce 2022: 36 osob (32 platících a 4 neplatící).
- *Pravěké pralesy v Arktidě* (kurátor Mgr. Martin Hanáček, Ph.D., návštěvnost 235 neplatících).
- *Zlaté české ručičky* (kurátorů Mgr. Milana Rychlého a Pavla Macháčka, návštěvnost celkem 1 274 osob, z čehož bylo 1 033 platících a 241 neplatících).
- *Chlapi od milířů* (kurátor Mgr. Matěj Matela, návštěvnost celkem 222 osob, z čehož 171 platících a 51 neplatících).
- *Kaltenstejn pohledem archeologa* (kurátor Mgr. Milan Rychlý, návštěvnost 2 580 neplatících)
- *Prázdninová herna* (kurátor Zuzana Laštovicová, DiS., návštěvnost celkem 2 001, z čehož 1 696 platících a 305 neplatících).
- *Zaniklá sídla Moravy a Slezska* (kurátorů Mgr. Jana Petráska a Mgr. Pavla Žurka, návštěvnost celkem 304 osob, z čehož 229 platících a 75 neplatících).
- *Nemoci nechodí po horách, ale po lidech* (kurátor Mgr. Jan Petrásek, návštěvnost celkem 424 osob, z čehož 315 platících a 109 neplatících).
- *Historie sáňkařského oddílu v Jeseníku* (kurátor Pavel Macháček, s přesahem do roku 2023, návštěvnost celkem 805 neplatících). Návštěvnost v roce 2022: 725 neplatících.

- *Vánoční betlémy ve Vodní tvrzi* (kurátor Bc. Kamil Tomášek, výstava s přesahem do roku 2023, návštěvnost celkem 565 osob, z čehož 437 platících a 128 neplatících). Návštěvnost v roce 2022: 473 osob, z čehož 372 platících a 101 neplatících.

Mimo Vodní tvrz se uskutečnilo celkem 5 krátkodobých výstav.

- *Za tajemstvím hradu Kaltenštejn* (kurátor Mgr. Milan Rychlý, soudní budova Javorník, návštěvnost nesledována).
- *Krajinou Slezska* (kurátor Mgr. Milan Rychlý, soudní budova Javorník, návštěvnost nesledována).
- *Sepulkrální památky bývalých Sudet* (kurátor Mgr. Milan Rychlý, výstava s přesahem do roku 2023, soudní budova Javorník, návštěvnost nesledována).
- *Extrémní jevy na Jesenicku pohledem meteorologa* (kurátor Mgr. Pavel Rušar, Bc. David Abrahámek, výstava s přesahem z roku 2021, Univerzita Palackého Olomouc, návštěvnost celkem 950 neplatících). Návštěvnost v roce 2022: 250 neplatících.
- *Zmizelý Hrubý Jeseník* (kurátoři Mgr. Matěj Matela a Mgr. Markéta Kobierská, Vlastivědné muzeum v Šumperku, návštěvnost celkem 199 návštěvníků, nespécifikováni platící, neplatící).

Z hlediska návštěvnosti výstav ve Vodní tvrzi byla nejúspěšnější výstavou *Prázdninová herna*. Ta nabídla velké množství aktivit zejména pro děti základoškolského a středoškolského věku, potažmo celým rodinám. Touto výstavou VMJ suplovalo roli chybějící IQ herny v Jeseníku a zařazení obdobné výstavy se naplánuje i pro rok 2023. VMJ však spolupracovalo s městem Jeseník na ideové vizi vytvoření interaktivní IQ herny v nedaleké budově Katovny, která by měla být funkční a pod správou města zřejmě už od roku 2024. Významnou byla z historického hlediska nepochybně výstava *Nemoc nechodí po horách, ale po lidech*, která doplnila tradiční svatováclavské setkání v Jeseníku. Návštěvník se mohl seznámit s historií jesenické nemocnice, s mnoha exponáty (lékařskými nástroji) z různých historických období i životy významných lékařů. Za zmínku jistě stojí i výstava *Chlapi od milířů*, která představila vývoj uhlířského řemesla na Jesenicku, a velmi oblíbenou byla také výstava *Zlaté české ručičky*, která se zaměřila na prezentaci nejrůznějších výtvořů pracovitých lidí, kteří si z různých důvodů nezakoupili továrně zhotovené výrobky či nástroje, ale rozhodli se při jejich pořízení improvizovat.

Celková návštěvnost muzea dosáhla hodnoty **20 245**. Expozice, výstavy, přednášky a exkurze navštívilo 19 184 osob, 214 návštěvníků dorazilo na svatováclavské setkání, 281 zájemců přišlo na edukační programy, 426 návštěvníků se zúčastnilo spojených festivalů Jesnění a IM ZENTRUM, 110 osob pak navštívilo křty knih (*Zvoník z Cukmantlu* a *Krásá*

ukrytá ve zříceninách) a 30 lidí navštívilo odhalení pamětní desky A. Guhra ve Zlatých Horách.

Hodnota 20 245 je přibližně zdvojnásobením hodnoty z minulého roku. Úspěšnost čísla lze přičíst třem faktorům. Kromě kvalitní a atraktivní nabídky akcí pro veřejnost je to také odeznění pandemie covidu-19 na jedné straně a postupný návrat společnosti k účasti na kulturních akcích na straně druhé. Každopádně se však prokázalo adekvátní naplnění jedné z hlavních činností muzea, činnosti výstavní, resp. prezentační. V rámci zmíněných výstav docházelo k prezentaci poznatků přírodních a humanitních věd, které se týkaly regionu, a to zejména prostřednictvím zpřístupňování sbírkových předmětů VMJ a jiných zapůjčených předmětů odborné i široké veřejnosti.

1.2. PÉČE O SBÍRKY, SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST, DIGITALIZACE

V rámci sbírkotvorné činnosti a péče o sbírky bylo zaměstnanci VMJ postupováno podle zákona č. 122/2000 Sb. a podle prováděcí vyhlášky a metodických pokynů Ministerstva kultury ČR. V roce 2022 došlo k rozšíření obou muzejních sbírek. Sbírkou se podařilo rozšířit o 2 475 předmětů (76 přírůstkových čísel).

Mezi významné přírůstky do sbírkového fondu patří např. soubor 520 kusů pohlednic fotografa H. Hobinky, soubor předmětů (technické vybavení) z havarovaných letadel Heinkel 111 a ME BF 109 z okolí Vápenné, pražské groše ze zaniklé osady Jedlovec na Jesenicku, porcelán z pozůstalosti Sofie Ujházy, botanický nález *Orobanche minor* ve Skorošicích a významným je jistě posílení geologické podsbírkou o eratické silicity a související horniny.

Odborní pracovníci oceňují zlepšené podmínky práce se sbírkami v nových depozitářích (od r. 2019). Současné prostory jsou pro péči o sbírky vyhovující a zdaleka přesahující kvalitu předchozích prostor. Vedení VMJ přesto vstoupilo do jednání se společností Naturfyt Bio ohledně pronájmů dalších částí budovy, které představují asi třetinu v současnosti využívaných prostor a které společnost Naturfyt Bio stále aktivně využívá. Jednání nebyla úspěšná, společnost vzhledem ke krizím spjatým s vývojem ekonomiky odložila plán výstavby nových hal a pronajímat výhledově zbylou část budovy muzeu nezamýšlí. Situace pro VMJ je však v současných prostorách komfortní přibližně do roku 2030. Koncem desetiletí však bude muset muzeum situaci řešit se zřizovatelem.

Instituce v roce 2022 investovala finanční prostředky a zejména čas odborných pracovníků do zrestaurování či ošetření vybraných sbírkových předmětů, celkem bylo restaurováno, ošetřeno či konzervováno 6 001 předmětů. Expertně byly konzervovány 3 kusy hmoždířů, historická železná bedna a soubor chirurgických nástrojů. Zásahy provedla profesionální dílna MgA. Jaroslava Křížka.

Ve VMJ dále probíhala systematická digitalizace předmětů určených pro veřejnost a publikaci a také průběžná digitalizace v gesci kurátorů sbírkových fondů k interním účelům. V rámci systematické digitalizace byly i v roce 2022 prioritou dvojrozměrné předměty,

zejména se jednalo o archiválie, grafiky, tisky, negativy, diapozitivy, mapy a jiné. Detailní informace o digitalizaci jsou podány v tab. 2.2.2.1.1, 2.2.2.2.1 a 2.2.2.2.2 tabulkové části výroční zprávy. K prezentaci digitalizátů dochází převážně prostřednictvím portálu eSbírký. I po pandemických letech, v nichž došlo k úbytku jiné agendy a k navýšení kapacity pro digitalizaci, se daří udržovat vysoké tempo digitalizačních procesů. V roce 2022 došlo také k interní diskuzi ohledně 3D digitalizátů, ale VMJ se rozhodlo vyčkat na směrnicí a související pokyny od zřizovatele v rámci koncepce digitalizace.

1.3. EDUKAČNÍ A VÝZKUMNÁ ČINNOST, KNIHOVNA

Edukační činnost je pro VMJ vedle sbírkové a prezentační činnosti jednoznačnou prioritou. Kromě tradičních forem (přednášky, exkurze, edukační programy) realizuje instituce pro zvědavé žáky, pedagogy i oborové experty **T-expedici Jeseníky**.

T-expedice se v uplynulém roce konala již čtvrtým rokem. Mladí badatelé se spojili se svými učiteli, experty i muzejníky a vydali se prozkoumávat tajemství přírody a kultury (nejen) jesenického regionu. Akce se konala ve spolupráci se Střediskem volného času DUHA Jeseník a byla na ni čerpána dotace z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Akci podpořil tradičně Olomoucký kraj i město Jeseník.

Přes třicet žáků se podle svých zájmů rozdělilo do šesti sekcí, ve kterých se věnovali vědeckému výzkumu, v případě divadelní sekce pak přípravě divadelního vystoupení. Badatelé v **chemické sekci** připravovali kosmetické výrobky, mýdla, krémy na ruce či tělová mléka. Následně navrhovali a prováděli pokusy pro testování jejich stability. Výrobky vystavovali změnám teplot a pomocí mechanického namáhání v centrifuze posuzovali jejich viskozitu. Závěrem připravili návrh kosmetických upomínkových předmětů s logy Vlastivědného muzea Jesenicka.

Problematikou světelného znečištění noční oblohy se zabývala **sekce astronomická a geografická**. Měření badatelé prováděli jasoměrem na 16 místech na Jesenicka, z nichž nejtemnější se ukázaly zvolené oblasti okolo Nových Vilémovic a Skorošic. Badatele zajímala i kvalita osvětlení městských budov v Jeseníku a mezi jejich návrhy bychom našli např. úpravu osvětlení muzejní Vodní tvrze. Návrh byl částečně realizován a po dohodě s městem bude v roce 2023 realizována i jeho zbylá část. U většiny dalších budov navrhovali mladí vědci osvětlení v teplých odstínech bílé, neboť ta méně škodí přírodě.

Entomologická sekce zkoumala vztahy mezi opylujícím hmyzem a rostlinami, které opylují. V týmu zvolili dvě lokality, (Hraničky v Rychlebských horách a lokalitu nad ulicí Karla Čapka ve Zlatochluském hřbetu), kde pozorovali opylovače na květech. Šlo např. o zástupce pestřenek, motýlů, včel, čmeláků a dalších. Potvrdila se jejich hypotéza, že hmyz s dlouhým ústním ústrojím bude opylovat především hluboké květy, ale jak se ukázalo, na celkové velikosti hmyzu naopak tolik nezáleží a třeba čmelák opyluje často i drobnější květy.

Výskyt jedovatých rostlin v ulicích města Jeseník mapovala **botanická sekce**. Zajímali ji výskyt, četnost i toxicita rostlin. Svě nálezy zanašeli do mapy a prováděli fotodokumentaci.

Celkem zmapovali 58 druhů jedovatých rostlin, z nichž většina patřila k čeledi pryskyřníkovitých. Ze skupiny extrémně toxických rostlin zaznamenali šest druhů – kýchavici bílou, jalovec, tis červený, náprstník, štědřenec odvislý a čemeřici. Badatelé se následně zamýšleli nad rizikovostí určitých míst z hlediska bezpečnosti a svá zjištění prezentovali zástupcům města Jeseník, kteří jim vyjádřili poděkování a přislíbili, že se výsledky budou zabývat a zohlední je v dalších plánech.

Raketoví inženýři navázali na své úspěchy z předchozích ročníků T-expedice a pokračovali ve výrobě vodních raket a pokusech s nimi. Letos se zaměřili na zdokonalování konstrukce rakety, např. přidali druhý stupeň rakety a odhazování měřicí jednotky na samostatném padáku. Sestrojili i elektronickou jednotku se senzorem pro měření kvality ovzduší, kterou ale kvůli nevhodnému počasí nemohli spolehlivě prověřit. Očekávané výsledky jesenického ovzduší tak sekce v roce 2022 nepřinesla, ale i to je běžnou součástí vědecké práce.

Divadelníci se věnovali improvizaci a zároveň individuálnímu rozvoji studentů, jejich mluvenému projevu a komunikačním schopnostem. Své herecké umění na závěr předvedli členové sekce v Divadle Petra Bezruče, kde pro veřejnost sehráli několik improvizovaných scének a také vlastní krátké drama na motivy rychlebských pověstí.

Badatelské výsledky své týdenní práce prezentovali žáci téhož dne na **poster konferenci**, která se konala na nádvoří Vodní tvrze a která je již tradiční akcí, která se těší zájmu široké i odborné veřejnosti. Badatelé byli v průběhu T-expedice několikrát navštíveni zástupci samospráv, jejich aktivity pečlivě sledovala starostka města Jeseník Zdeňka Blišťanová i místostarosta Tomáš Vlazlo a svými otázkami potrápil nejednoho badatele také Jan Žůrek, radní Olomouckého kraje pro oblast kultury. Všichni tři se řadí mezi velké podporovatele akce a jejich přítomnost byla velmi vítaným zpestřením. Většina z účastníků T-expedice 2022 avizovala chuť zapojit se i do následujícího ročníku, který bude VMJ připravovat opět v červnu roku 2023. V průběhu akce bylo navázáno mnoho kontaktů a spoluprací a v regionu byly vytvořeny aktivní funkční vazby. T-expedice tak opět posloužila nikoliv pouze jako vzdělávací program pro nadané žáky, ale také jako nástroj regionálního rozvoje.

Ve spolupráci se Střední školou Strážnice (obory *grafický design a styling a média*) připravilo VMJ **výtvarný plenér mladých malířů a kreslířů**, kteří se několik dní pohybovali na Jesenicku a tvořili v prostředí Bobrovníku, Priessnitzových léčebných lázní a v okolí Vodní tvrze. Svou tvorbu následně prezentovali celoodpolední výstavou před budovou muzea, a to za průběžného zájmu veřejnosti. Velkou část kreseb a maleb darovali žáci i jejich pedagogové do muzejních sbírek. VMJ je připraveno výtvarný plenér realizovat i do budoucna. Dozvuk bude mít akce ještě v roce 2023, kdy budou obrazy žáků zařazeny jak do jedné z výstav, tak do doprovodného výstavního katalogu (Barevná paleta Jesenicka; 2023).

Z hlediska klasických vzdělávacích modulů bylo realizováno celkem 47 přednášek, jejich názvy a jméno přednášejícího uvádí tab. č. 2.2.9.1.; 11 exkurzí, které popisuje tab. č. 2.2.9.2, a 9 edukačních programů, část 2.2.9.4. Obnova edukačních programů byla jedním z cílů VMJ pro rok 2022 a jejich obliba svědčí o dostatečném naplnění tohoto cíle.

S návrhem navázat na natáčení regionálních osvětových podcastů (Hovory z hor) v roce 2022 Vlastivědné muzeum Jesenicka neuspělo u partnera disponující potřebnou technikou a zkušenostmi – Městských kulturních zařízení Jeseník. Oblíbené podcasty, které měly v minulosti i vyšší stovky (některé i nižší tisíce) přehrání, prozatím pokračovat nebudou. Vlastivědné muzeum Jesenicka se pokusí v roce 2023 spoluprací s novým vedením MKZ Jeseník opět navázat.

V rámci **výzkumné činnosti** se odborní pracovníci věnovali v přírodovědných i humanitních oborech především vymezenému regionu – Jesenicku.

Oddělení geologie učinilo pokrok při rozšíření poznání geologického vývoje západní javornické deprese Vidnavské nížiny, výsledky byly publikovány formou recenzovaného článku v časopise Acta Musei Moraviae. Rovněž byl s kolegy z Univerzity Palackého v Olomouci představen příspěvek o sedimentech podhorské zóny pevninského ledovce (konference Kvartér konaná v Brně). V polovině roku začala intenzivní příprava publikace „Žulovská pahorkatina a Vidnavská nížina. Vznik a vývoj malebné krajiny pod Rychlebskými horami“.

Výzkum VMJ_GEO_KV – Geologický a geomorfologický vývoj Jesenicka v kvartéru, který je zaměřen na litologické výzkumy kvartérních sedimentů ve vztahu k předkvartérnímu podloží a na stratigrafii kvartérních sedimentů a jehož cílem je rekonstrukce vybraných etap i celkového vývoje paleografického podhůří Rychlebských hor a Zlatohorské vrchoviny pokročil v poznání vývoje nížinných částí rychlebského podhůří, zejména v rekonstrukci vývoje Vidnavské nížiny. Dále byly shromážděny všechny cizí i vlastní literární údaje o kvarterním vývoji předpolí Rychlebských hor pro připravovanou publikaci *Žulovská pahorkatina a Vidnavská nížina. Vznik a vývoj malebné krajiny pod Rychlebskými horami*.

Oddělení biologie zajišťovalo i v průběhu roku 2022 systematické hodnocení fauny a flóry ve vymezeném území, především v Rychlebských horách. Bioložka se věnovala floristickému průzkumu Jesenicka, přičemž navázala na aktivity z roku 2021. Flóra byla zapisována do databáze PLADIAS. Zahájen byl výzkum polních plevelů VMJ_BIO_PP, byť šlo prozatím o přípravné, rešeršní a obdobné práce. V rámci badatelské a edukační T-expedice bylo představeno hodnocení jedovatých rostlin v intravilánu města Jeseník s publikací v muzejním sborníku a s představením vědeckého posteru na poster konferenci T-expedice Jeseníky 2022 ve Vodní tvrzi.

Oddělení historie (tj. oddělení společných věd Jeseník a oddělení společenských věd Javorník) plnilo několik výzkumných úkolů. Kromě těch spojených s přednáškovou, výstavní a obdobnou činností je třeba zmínit hlavní signované výzkumné úkoly.

VMJ_HIS_DLZP – *Dějiny lázeňské a zdravotní péče na Jesenicku* byl ukončen, proběhla výstava *Nemoc nechodí po horách, ale po lidech*, a to při svatováclavském setkání,

dále proběhla komentovaná prohlídka, přednáška a byly publikovány dva články. Výzkum lze považovat za ukončený.

VMJ_HIS_ŘNR – *Řád německých rytířů v Jeseníkách*, byly publikovány články v muzejních sbornících, proběhly i popularizační přednášky. Výzkum bude pokračovat představením společné výstavy Vlastivědného muzea Jesenicka a Muzea v Bruntále a doprovodnými aktivitami.

VMJ_HIS_LESY – *Lesnictví a lesní řemesla předválečných Jeseníků*, došlo k publikaci několika drobných příspěvků i článků, byla představena výstava o uhlířství v regionu. Záměr bude pokračovat zejména dalšími publikacemi, týkat se jej bude i připravovaná výstava o sklářství.

VMJ_HIS_OSOB – *Životní osudy méně známých osobností z historie Jeseníků a podhůří*, významná část výzkumu byla završena publikací knihy *Zvoník z Cukmantlu*, která přiblížila osudy pozapomenutých osobností Jesenicka. K tématu proběhly přednášky i další drobnější publikace.

VMJ_HIS_VPDFV – *Dva pohledy na Vincenze Priessnitze*, na přípravě dvou esejí k tématu vodoléčby (historiografie a dějiny a filozofie vědy) nebylo v roce 2022 pokročeno z důvodů jiných priorit řešitelů projektu

VMJ_HIS_DoB – *Dějiny obce Bělá pod Pradědem*, kolektiv pracovníků dokončil a předal dílo, vydat by jej v roce 2023 měla obec Bělá pod Pradědem. Výzkumný úkol je z hlediska VMJ považován za ukončený, vydání publikace nespadá do gesce muzea.

Kromě výše uvedeného bylo pokročeno i v dalších nesignovaných výzkumech. Mgr. Pavel Rušar a Pavel Macháček zahájili projekt *Mizející paměť Jesenicka, rozhovory s pamětníky*, přičemž v průběhu roku byly pořízeny tři rozhovory. Výstup se prozatím nerealizoval a neočekává se to ani v roce 2023, po několika rozhovorech budou odhadem v roce 2025 zveřejněny přepisy nejzajímavějších částí ve sborníku *Jesenicko*.

Etnograf Mgr. Matela realizoval mnoho drobnějších badatelských záměrů v rámci přípravy knihy *Fenomén Praděd*, obdobně Pavel Macháček v rámci přípravy knihy *Fenomém Rychlebské hory*. Kolektiv autorů VMJ významně spolupracoval na přípravě obrazové encyklopedie hor s názvem *Čti Rychleby a Králický Sněžník*. Historikové a další pracovníci se dále věnovali přípravě popularizační knihy *Zříceniny hradů Euroregionu Praděd*, která vyšla ve spolupráci s Euroregionem Praděd v rámci dotačního programu INTERREG.

Oddělení archeologie řeší významné výzkumné úkoly pouze ve spolupráci se Slezským zemským muzeem, které disponuje potřebnými licencemi.

Výzkumný záměr VMJ/SZM_ARCH_HRADY pokračoval, a to zejména nedestruktivními záchrannými archeologickými výzkumy zřícenin v regionu. Došlo k mapování a preventivním zásahům na lokalitách. Kromě Rychleb, Kaltenštejnu a Pustého zámku došlo k počátečním pracím také na Koberštejně.

Výzkumný záměr VMJ_ARCH_HP_JAV nebyl realizován z důvodů nezískání dotačního titulu NAKI ze strany Slezského zemského muzea. Z dalších výzkumných úkolů došlo k drobnému výzkumu k získání informací pro lokalitu „Pole mrtvých“ v Javorníku, přičemž k instalaci panelů dojde až v roce 2023.

V rámci výzkumné činnosti byla také základně prozkoumána nová archeologická lokalita, a to pravděpodobně předsunutá věž hradu Frýdberg (Žulová) při vjezdu do tohoto města. Následně s kolegy ze SZM byla lokalita zaměřena a byla provedena prospekce pomocí detektoru kovů, která přinesla nálezy šipek do kuše a střely do hákovnice. Další práce na této nově objevené lokalitě závisí na dalším vývoji, resp. zda-li bude město na těchto parcelách provádět stavební činnost.

Výrazným vývojem prošla rovněž **Knihovna Vlastivědného muzea Jesenicka**. Hlavní cíl roku 2022 vycházel z úsilí započatém na konci roku 2021, kdy byla podána žádost v rámci programu *VISK 3 Informační centra veřejných knihoven – ICEKNI*. Mezi schválenými žádostmi byl rovněž projekt automatizovaného knihovního systému knihovny. Po samotné instalaci a zaškolení byl představen i pilotní provoz knihovního systému. Plné začlenění do webových stránek muzea a zfunkčnění všech modulů po řádném testování proběhlo v září 2022 a v říjnu byl katalog implementován do virtuálního Souborného katalogu muzeí Moravskoslezska, který sdružuje databáze knihoven Moravskoslezského a Olomouckého kraje na pomezí Moravy a Slezska, a to: Slezského zemského muzea v Opavě, Muzea Těšínska, Ostravského muzea, Muzea v Bruntále a nově též Vlastivědného muzea Jesenicka.

Prioritou druhé poloviny roku byla katalogizace. Ke konci roku bylo v novém katalogu evidováno 5 002 knihovních dokumentů (653 monografií, 4 339 periodik a 10 starých tisků do roku 1850) z celkového množství 11 576 knihovních dokumentů evidovaných v přírůstkovém seznamu. Online návštěvníků do katalogu skrze *www.rozhraní.Portaro* bylo evidováno 3 993 návštěvníků (94 návštěv knihovny VMJ). Financování knihovního systému bylo zajištěno Ministerstvem kultury a Olomouckým krajem.

Na rok 2022 bylo také plánováno zpřístupnění Národní digitální knihovny (NDK) v režimu terminálu (DNNT-studovna), tak aby bylo možné získat maximální přístup do služeb NDK v rámci současné legislativy. Služba byla zprovozněna v lednu 2023.

V květnu se ve Frýdku-Místku uskutečnila porada knihovnické komise Moravskoslezského a Olomouckého kraje, na níž byl jako krajský zástupce zvolen právě knihovník VMJ, Mgr. Pavel Žurek.

1.4. KONFERENCE A SEMINÁŘE

V roce 2022 se uskutečnil XXII. ročník tradičního **svatováclavského setkání**, které Vlastivědné muzeum Jesenicka pořádá ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník, Společností Vincenze Priessnitze a dalšími partnery, nově zejména Městskými kulturními zařízeními Jeseník. Tématem tohoto ročníku bylo *Zdraví z kraje Vincenze Priessnitze*.

Hlavní částí programu, tj. odborného symposia, se zúčastnili odborníci z různých institucí, z univerzit, muzeí, archivů, ale i vlastivědní badatelé z regionu. Přehled vystoupení je podán zde:

- *Byliny v lidovém léčitelství a rostlinná magie v soudním protokolu případu Barbary Schmiedin vyšetřované v roce 1622 pro čarodějnictví (Mgr. Michaela Neubauerová, Státní okresní archiv Jeseník)*
- *Franz Schnabel z Vidnavy a jeho ovesná kúra (Mgr. Bohumila Tinzová, Státní okresní archiv Jeseník)*
- *„On a Tour of Mercy.“ Americký úspěch slavného ortopeda dr. Adolfa Lorenze na konci roku 1902 (Mgr. Matěj Matela, Vlastivědné muzeum Jesenicka)*
- *Nemocnice Řádu německých rytířů ve Vrbně pod Pradědem v první polovině 20. století (Mgr. Hana Komárková, Ph.D., Slezská univerzita v Opavě)*
- *MUDr. Otto Gödl – lékař, badatel i spisovatel (Mgr. Michaela Kollerová, Vlastivědné muzeum v Šumperku)*
- *Dějiny jesenické nemocnice ve vzpomínkách MUDr. Josefa Neugebauera (Mgr. Jan Petrásek, Vlastivědné muzeum Jesenicka)*
- *Lékaři Priessnitzových léčebných ústavů na Gräfenberku v letech 1918–1945 (Mgr. Jana Hradilová a Mgr. Květoslav Growka, Státní okresní archiv Jeseník)*
- *Vojenská dětská ozdravovna Vidnava (Pavel Macháček, Vlastivědné muzeum Jesenicka)*

Mezi zúčastněnými nechyběla odborná i laická veřejnost a studenti základních i středních škol. Setkání proběhlo pod záštitou Bc. Jana Žůrka, člena Rady Olomouckého kraje, a Mgr. Zdeňky Blišťanové, starostky města Jeseník. Na vlastivědné sympozium pak v odpoledních hodinách navázala komentovaná prohlídka výstavy *Nemoc nechodí po horách, ale po lidech* kurátora Mgr. Jana Petráska, historika VMJ.

1.5. PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

V rámci svatováclavského setkání byl v roce 2022 představen **sborník XXII. svatováclavského setkání v Jeseníku** s názvem *Zdraví z kraje Vincenze Priessnitze* (ISBN 978-80-87632-89-5 Zemský archiv v Opavě; 978-80-87496-26-8 Vlastivědné muzeum Jesenicka). Sborník obsahoval příspěvky k historii regionálního léčitelství, lékařství, k životům významných lékařů, k léčebným zařízením (nemocnice, ošetrovny, lázně) a k několika dalším tématům. Sborník se setkal s velmi pozitivním přijetím u laické i odborné veřejnosti.

Druhým odborným sborníkem, který VMJ ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník v roce 2022 vydalo, byl 23. svazek **vlastivědného sborníku Jesenicko** (ISBN 978-80-87632-86-4 Zemský archiv v Opavě; 978-80-87496-24-4 Vlastivědné muzeum Jesenicka). Příspěvky se týkaly celé šíře regionální historické a jiné vlastivědné problematiky, mezi tématy se objevily např. stavební dějiny piaristické koleje v Bílé Vodě, také život Sofie Prissnitzové, život lesmistra Julia Micklitze, fotografování na Jesenicku, rok 1968 na Jesenicku a další, sborník také shrnul vývoj v posledním roce v obou vydavatelských institucích formou zestručněných výročních zpráv.

Prezentace akcí muzea probíhala v rozličných tištěných médiích, například v *Šumperském a jesenickém deníku*, *Lázeňských pramenech*, *Jesenickém týdeníku*, v měsíčníku *Naše město*. Velmi intenzivní byla prezentace zejména prostřednictvím plakátů a pozvánek na vernisáže, výstavy, exkurze, přednášky a další akce. Pracovníci muzea rovněž prezentovali muzeum v televizních či rádiových spotech, pořadech a podcastech. Odborní pracovníci publikovali ve vlastivědných, odborných a recenzovaných časopisech.

Instituce již několikátým rokem spolupracovala na vydávání popularizačního časopisu **Jeseníky – Rychlebské hory**, který má mimořádný geografický dosah a disponuje velkou tematickou šíří. Odborní pracovníci muzea v něm publikují popularizační články z různých témat regionální vlastivědy.

VMJ rovněž vydalo publikaci **Zvoník z Cukmantlu** s podtitulem *Dvacet pozapomenutých osobností předválečných Jeseníků* (ISBN 978-80-87496-23-7), čímž se dovršil badatelský záměr etnografa muzea Mgr. Matěje Mately.

Kolektiv autorů spolupracoval také na vydání knihy **Krása ukrytá ve zříceninách**, kterou ve spolupráci s polskými kolegy vytvořili pracovníci muzea Pavel Macháček, Mgr. Matěj Matela, Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Pavel Rušar a Mgr. Milan Rychlý. Publikaci vydal Euroregion Praděd v české i polské jazykové verzi, kniha se zaměřuje na archeologický a historický popis zřícenin na Jesenicku jakož i na báje a legendy se zříceninami spjatými.

Kolektiv odborných i dalších pracovníků VMJ rovněž výrazně spolupracoval na vydání unikátní fotografické encyklopedie hor s názvem **Čti Rychleby a Králický Sněžník**, hesla do knihy napsali Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Pavel Rušar, Mgr. Matěj Matela, Pavel Macháček, Mgr. Martin Hanáček, Ph.D. a Mgr. Milan Rychlý. S celkovým počtem pěti knižních titulů se tak jedná o zatím nejvyšší míru publikační činnosti v tomto smyslu za existenci muzea.

Ke konci roku byla založena nová ediční řada sbírkových katalogů s názvem **Z historických sbírek Jesenicka**. Katalogy budou vydávány od roku 2023 (1x až 2x ročně) a budou zpřístupňovat katalogovou formou zajímavosti a poklady muzejních depozitářů.

1.6. VÝZNAMNÉ AKCE

Z významných akcí se podařilo uskutečnit **T-expedici Jeseníky 2022** (jak je pojednáno v kapitole 1.3) a **XXII. svatováclavské setkání**. O konferenci při svatováclavském setkání pojednává již kapitola 1.4., součástí však byl rovněž pietní akt, jímž si společnost připomíná násilný útlak řádových sester ze strany vlády komunistické strany, a také koncert ke Dni české státnosti. Doprovodnou aktivitou setkání pak byla komentovaná prohlídka výstavy *Nemoc nechodí po horách, ale po lidech*, která byla přístupná ve Vodní tvrzi a která byla tematicky spjatá s hlavním tématem setkání, totiž se *zdravím z kraje Vincenze Priessnitze*. Pro Jesenicko se jedná již o tradiční akci, která je zájemci o regionální vlastivědu velmi vyhledávaná a oblíbená.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se v roce 2022 přidalo k organizaci **spojeného kulturního a sousedského festivalu V centru Jesnění**. Hudební a básnické předzahájení festivalu se uskutečnilo v Čajbaru Pangea formou drobných kulturních vystoupení, následně se téměř dvě stovky lidí sešly na autobusovém nádraží, odkud se v průvodu vedeném česko-francouzským uměleckým kolektivem *tYhle* vydaly k Vlastivědnému muzeu Jesenicka (Vodní tvrz) na oficiální zahájení festivalu. Festival pokračoval artovými filmy, koncerty na letním divadle ve Smetanových sadech, komentovanými prohlídkami výstav a pouliční slavností s bohatým doprovodným programem. Dramaturgická linka části V centru/Im Zentrum se odehrávala nejprve ve Vodní tvrzi, sídlu Vlastivědného muzea Jesenicka, kde proběhla přednáška na téma život Jana Masaryka a také další autorská čtení. Představením Erika Mann z uskupení Das Thema a audiovizuální performancí Líheň Petra Nikla a Ondřeje Smeykala festival končil.

VMJ se v září 2022 již tradičně připojilo ke **Dnům evropského kulturního dědictví**, kdy byly všem zájemcům zpřístupněny nejen všechny tři stálé expozice, ale i zvláště dětmi všemožného věku velmi oblíbená, interaktivní *Prázdninová herna*. To vše za snížené vstupné.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se také připojilo k festivalu **Karla Ditterse z Dittersdorfu** a dalo k dispozici prostory nově zrekonstruovaného Rytířského sálu ve Vodní tvrzi. Po skončení zahajovacího koncertu se účinkující umělci spolu s významnými zástupci Olomouckého kraje, čestnými hosty festivalu, vrcholnými představiteli měst, obcí, se sponzory a donátory festivalu setkali na společenském setkání právě ve Vodní tvrzi.

Muzeum ve spolupráci s místním odborem Policie ČR a s městem Zlatými Horami připravilo **pietní akt spojený s odhalením pamětní desky nadporučíka četnictva Antonu Guhra** (1868–1920). Rodák ze Sosnové na Opavsku zastával od roku 1914 funkci okresního četnického velitele v Jeseníku, jemuž se stal osudným 13. srpen 1920, kdy ve Zlatých Horách proběhly demonstrace proti odvodům občanů německé národnosti do československé armády, přičemž při ozbrojené potyčce s davem byl Anton Guhr smrtelně zraněn. Osud Antona Guhra zmapovali historici Vlastivědného muzea Jesenicka a Slezského zemského muzea v Opavě. Na pietním aktu promluvil současný velitel Policie plk. Ivan Petrišče, ředitel VMJ Pavel Rušar a starosta města Zlaté Hory Milan Rác. Svou řeč přednesl také zástupce německého velvyslanectví v Praze Leonard Nielen, který pronesl úvahu o paralelách mezi situací v Guhrově době a současnými projevy nacionálního radikalismu. Proslovy zakončil historik VMJ Dr. Ondřej Kolář, který seznámil přítomné s životním příběhem Antona Guhra a okolnostmi jeho smrti. Navzdory nepřízní počasí akci navštívili policejní veteráni, představitelé polské policie a pohraniční strážé i zástupci veřejnosti. Po proslovech následovalo samotné odhalení pamětní desky s čestnou salvou, položením věnců a minutou ticha. Symbolický akt doprovodilo také hudební vystoupení Jesenických trubačů.

Z hlediska připomínkových akcí Vlastivědné muzeum Jesenicka zrealizovalo také **připomenutí událostí listopadu 1989** na Jesenicku, **Den veteránů**, **Den vzniku samostatného Československa** a připomnělo **konec 2. světové války v regionu**. Pracovníci

VMJ ve spolupráci s kolegy ze Státního okresního archivu v Jeseníku připomenuli také **první čarodějnický proces** z regionu u pamětního místa v Lázních Jeseník.

V roce 2022 zahájilo muzeum projekt **Mizející paměť z kraje pod Pradědem**, ve kterém se dva pracovníci muzea zaměřují na vyhledávání vhodných pamětníků, vedení rozhovorů s nimi a zaznamenávání vzpomínek. Projekt skrze rozhovory s pamětníky mapuje život lidí, kterým je dnes pětáosmdesát a více let. Zásadní je, aby v regionu žili nebo s ním byli nějakým způsobem spjatí. Metodicky jsou oba pracovníci (Mgr. Pavel Rušar a Pavel Macháček) vedeni Ústavem pro studium totalitních režimů. V roce 2022 proběhla úvodní instruktáž a pořizeny byly tři rozhovory.

V rámci nově zahájené spolupráce mezi Vlastivědným muzeem Jesenicka a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci se uskutečnila první **exkurze studentů na Jesenicko**. Smyslem počínající spolupráce je zapojení studentů z různých přírodovědných oborů do řešení problémů jesenického regionu na straně jedné a nabídnutí příležitostí pro výuku v praxi na straně druhé. Profitovat by tak ze spolupráce měla jak olomoucká „přírodověda“, tak i muzeum a potažmo celý region. **Přednáškou prof. Jaroslava Čechury** ve Vodní tvrzi zase muzeum sledovalo rozvíření debaty o čarodějnických procesech na Jesenicku, **workshopem na téma kyberkriminalita** ve spolupráci s Policií ČR pak chtělo upozornit na současné problémy společnosti spjaté s kyberprostorem.

1.7. PERSONÁLNÍ, HOSPODÁŘSKÉ A MAJETKOPRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

V roce 2022 nedošlo k žádným zásadním personálním změnám. Instrukce zaměstnává 13 zaměstnanců a splňuje limit závazného ukazatele *průměrný přepočtený stav zaměstnanců*, který dosáhl hodnoty 12,83.

Ředitelem zůstal Mgr. Pavel Rušar, zástupkyní ředitele se stala Mgr. Ludmila Slezáková, která vystřídala Mgr. Markétu Kobierskou. Ekonomickou agendu dále spravovala Ing. Gabriela Krásná. Průměrný plat zaměstnanců v organizaci činil 31 188 Kč.

Instrukce se člení na útvar ředitele, útvar muzejního provozu a útvar odborných pracovišť. Externě se zajišťuje ekonomika, účetnictví, mzdy a personalistika, IT služby a právní poradenství.

Hospodářská situace ve VMJ je stabilizovaná, po druhé za sebou došlo k adekvátní tvorbě fondů. VMJ vykazuje v roce 2022 zisk v částce 138 655 Kč, na čemž se hlavní činnost podílí částkou 121 146 Kč a pro rok 2022 nově vzniklá doplňková činnost (pronájem) se podílí částkou 17 509 Kč. Z tohoto přebytku hospodaření by měl být plněn rezervní fond, který se organizaci v posledních letech začíná alespoň částečně naplňovat a může být použit hlavně na pokrytí náhlých výdajů. Problematickým dlouhodobě zůstává vyčerpaný fond oprav a investic. Při finančních možnostech organizace je každý neočekávaný výdaj na opravu např. stálých expozic nebo nemovitého majetku velkým zásahem do rozpočtu. Nezanedbatelným dílem přispěli do rozpočtu organizace místní donátoři a sponzoři.

Rozpočet na rok 2032 se plánuje jako vyrovnaný.

Z hlediska majetkoprávních záležitostí se ukazuje největším problémem nedořešení soudního sporu mezi Arcibiskupstvím Olomouckým a Lesy ČR o budovu Vodní tvrze. Komplikaci rovněž představuje nedohoda mezi městem Jeseník a Olomouckým krajem ohledně majetku – rodného domu Vincenze Priessnitze. Na rok 2023 jsou však naplánována další jednání, u nichž lze prognózu vnímat jako pozitivní.

1.8. SPOLUPRÁCE, PROJEKTY, DOTACE

V roce 2022 pokračovalo Vlastivědné muzeum Jesenicka v budování funkční regionální sítě. Opíralo se přitom o její jádro v kulturní oblasti, tj. o Státní okresní archiv Jeseník, Společnost Vincenze Priessnitze, Priessnitzovy léčebné lázně, Javornickou dělostřeleckou gardu a Městské kulturní středisko Javorník. Spolupráce na užší úrovni pokračovala s městem Jeseník, obcemi Písečná, Bernartice a Bělá pod Pradědem. Tradičními partnery pro organizace kulturních akcí rovněž byly Vlastivědné muzeum v Šumperku, Slezské zemské muzeum, Šermířský spolek Jeseník a Priessnitzovy léčebné lázně. Samozřejmostí byla spolupráce a úzká kooperace se zřizovatelem – Olomouckým krajem a intenzivní spolupráce v rámci propagace regionu pokračovala také se členem Senátu Parlamentu ČR Miroslavem Adámkem. Poklesla naopak aktivní spolupráce s Městskými kulturními zařízeními Jeseník, byť se podařilo zajistit jejich zapojení do organizace svatováclavského setkání.

Rozšiřování funkčních vazeb mezi jednotlivci i institucemi v rámci regionu pokračovalo také prostřednictvím výzkumné a vzdělávací T-expedice pro nadané žáky z regionu i mimo něj. Potvrdila se vazba s blízkými základními školami (ZŠ Česká Ves, ZŠ Jeseník) i se spolupracujícími subjekty středoškolského charakteru (Střední průmyslová škola Jeseník), byla navázána také intenzivní spolupráce s Gymnáziem Jeseník, které se naopak ujalo co do počtu zastoupení studentů nejsilnější role mezi vzdělávacími institucemi. Zřetelná komunikační vazba vznikla mezi muzeem a Střediskem volného času Duha Jeseník, kteří společně realizují projekt T-expedice (SVČ projekt garantuje po administrativní stránce). Tato silná vazba byla ze strany VMJ velmi uvítána.

V rámci činnosti VMJ proběhla rovněž spolupráce s médii, zejména pak tištěnými. Nejčastěji proběhla spolupráce formou informačních článků či publikací jiných upoutávek k výstavám, exkurzím, přednáškám a dalším akcím. Mezi média patřili zejména Český rozhlas Olomouc, Šumperský a jesenický deník, Jesenický týdeník, Rádio Haná, Česká televize, IDNES a další.

Mezi donátory, sponzory a podporovatele patřily v roce 2022 mimo jiné společnosti Naturfyt Bio, Fenix, Řetězárna Česká Ves, Archiline Jeseník, obec Bernartice a město Jeseník. Formou dotací či jiných příspěvků na konkrétní akce finančně přispělo kromě Olomouckého kraje také Ministerstvo kultury ČR či Zemský archiv v Opavě.

Vlastivědné muzeum Jesenicka usilovalo samostatně či ve spolupráci s jinými institucemi o získání několika dotačních titulů. Ve spolupráci se SVČ DUHA Jeseník žádalo v programu Podpora nadaných žáků při Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy na badatelskou

T-expedici, přičemž žadateli bylo ministerstvem vyhověno a dotace byla získána. Zbývajících přibližně 30 % nákladů uhradil Olomoucký kraj účelovou dotací pro VMJ.

Muzeum rovněž připravilo projekt pro výzvu v programu "Kulturní aktivity" na podporu projektů profesionálního výtvarného umění při Ministerstvu kultury ČR s projektem katalogu k výstavě Barevná paleta Jesenicka. Projekt získal známku A, nicméně z hlediska významu pro národní kulturu byly preferovány jiné projekty. Vlastivědné muzeum Jesenicka se nicméně rozhodlo, že finance obstará jiným způsobem a k vydání katalogu v roce 2023 dojde.

Ve spolupráci s EUROREGIONEM Praděd realizovalo muzeum rovněž projekt *Putování po zříceninách Euroregionu Praděd*, přičemž prostředky byly získány z dotačního programu INTERREG (Fond mikroprojektů Euroregionu). V rámci projektu byla vydána kniha *Krása ukrytá ve zříceninách*, kterou vytvořili pracovníci VMJ. Instituce naváže v roce 2023 na tuto spolupráci a společně s Euroregionem připraví další projekt v programu INTERREG.

Společný projekt Slezského zemského muzea a Vlastivědného muzea Jesenicka do národního dotačního programu NAKI III s názvem *Podíl území bývalého nízkého knížectví vřatislavských biskupů na kulturní a přírodní rozmanitosti území České republiky* se i přes připravenost pracovníků VMJ nakonec nerealizoval z důvodu stažení záměru ze strany hlavního řešitele (SZM).

VMJ také žádalo zřizovatele v programu podpory kultury v Olomouckém kraji v roce 2022 na svatováclavské setkání, přičemž žádosti bylo vyhověno částečně a na stejnou akci byla přidělena také individuální dotace města Jeseník. Muzeum uspělo rovněž v žádostech ISO – *Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí* na nákup ochranného materiálu a ISO – *Výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu* na nákup historických pohlednic H. Hobinky.

1.9. STAVEBNÍ A PROVOZNÍ ČINNOST, ZPRÁVA O KONTROLÁCH, DOPLŇKOVÁ ČINNOST

Provoz se službami pro návštěvníky probíhal ve Vodní tvrzi v Jeseníku a v Rodném domě Vincenze Priessnitze v Jeseníku Lázních, prostory depozitářů v Javorníku a Jeseníku nebyly s výjimkou knihovnických a badatelských návštěv veřejně přístupné. Ve stanovených termínech probíhají revize zařízení uvnitř všech objektů i na objektech samotných, a to dle právních předpisů a dle smluv s pronajímateli objektů.

Objekt kulturní památky Vodní tvrze je opečováván pravidelným sečením trávy v létě, odklizením sněhu v zimě, průběžným úklidem a další drobnou údržbou, což koresponduje se zněním nájemní smlouvy za symbolické nájemné. Závažnější opravy jsou řešeny s majitelem i zřizovatelem vždy individuálně.

V roce 2022 došlo z hlediska provozu k důležité investici ve Vodní tvrzi, a tou byla **celková rekonstrukce sociálního zázemí**. Staré a velmi nevyhovující toalety byly odstraněny a došlo k výstavbě nových moderních toalet a přiléhajících prostor. Kromě technologických

inovací došlo k prostorovému rozšíření toalet. Akce rekonstrukce toalet byla hrazena z prostředků zřizovatele, zhotovitelem byla společnost Unistav Jeseník.

Vedení VMJ dlouhodobě řeší problémy se **statikou Vodní tvrze**. Existující rozpor mezi názorem památkářů a statiků vybraných odborem investic zřizovatele aktuálně řeší odborníci z Českého vysokého učení technického – Kloknerova ústavu, jejichž vyjádření se očekává v prvním kvartálu roku 2023.

Z oprav a investic roku 2022 je třeba jmenovat kromě rekonstrukce sociálního zázemí také **rekonstrukci kotelny a instalaci dvou nových úsporných kondenzačních kotlů**. Po celý rok rovněž probíhal monitoring statiky Vodní tvrze a ve Vodní tvrzi byl vybudován nový systém kontroly vytápění skrze termoregulační hlavice. Významnou investicí bylo také instalování **nového pokladního systému na recepci Vodní tvrze**.

V instituci bylo v roce 2022 provedeno několik kontrol. Dne 21. 4. 2022 byla provedena **inspekce Oblastního inspektorátu práce** pro Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Předmětem kontroly bylo dodržování povinností plynoucích z ust. § 3 odst. 1 zák. 251/2005 Sb. o inspekci práce, a to se zaměřením na dodržování povinností týkajících se zajištění bezpečnosti práce při realizaci rekonstrukce toalet ve Vodní tvrzi. **Kontrolou nebyly zjištěny žádné nedostatky**.

V roce 2022 rovněž proběhla celková kontrola hospodaření Vlastivědného muzea Jesenicka ze strany zřizovatele ve smyslu **veřejnosprávní kontroly**. Předmětem kontroly bylo např. dodržování právních předpisů, zřizovací listiny a vydaných rozhodnutí zřizovatele, hospodaření s přidělenými finančními prostředky, hospodaření se mzdovými prostředky, vedení účetnictví a vnitřního kontrolního systému. Rozsáhlou a týden trvající podrobnou kontrolou **nebyly zjištěny žádné nedostatky**, což lze hodnotit jako výjimečný výsledek svědčící o vysokém nasazení administrativních a dalších pracovníků při práci.

V roce 2022 zahájila organizace doplňkovou činnost ve formě pronájmu Rytířského sálu po jeho rekonstrukci z roku 2021. V prvním roce přinesla doplňková činnost mírné posílení rozpočtu, v následujících letech se očekává její zesílení. Pronájmy Rytířského sálu proběhly bez komplikací a vždy k oboustranné spokojenosti.

1.10. VÝRAZNÁ POZITIVA A VÝRAZNÁ NEGATIVA

Dlouhodobě se VMJ potýká se dvěma zásadními problémy, tím prvním je nedořešený soudní spor o budovu Vodní tvrze, který brzdí příliv investic vázaných na sídlo muzea. Spor mezi Arcibiskupskými lesy a statky na jedné straně a Lesy ČR na straně druhé již trvá od roku 2016 a jeho rozuzlení je v nedohlednu. Druhým významným negativem je spor o statický stav Vodní tvrze mezi památkáři a statiky, ve kterém je snad možné odhadovat posun z důvodu zadání dalších šetření a sond prestižní české vysoké škole (ČVUT). Očekáváme stanovisko ústavu již v prvním kvartálu roku 2023.

Na druhé straně lze hovořit o výrazných pozitivěch instituce. V první řadě jde o sídlo – Vodní tvrz je kulturní dominantou města i regionu a významným pilířem cestovního ruchu v oblasti jesenických hor. Nabízí dvě velmi moderní a multimediální expozice a třetí takovou plánuje v roce 2023 zrealizovat. Druhým významným pozitivem je reflexe muzea nikoliv pouze jako paměťové a kulturní instituce, ale také instituce edukační. Tuto reflexi poskytují učitelé, rodiče i žáci a na druhé straně pak senioři. Spojení tradičních vzdělávacích forem (přednášky, exkurze) s moderními programy v oblasti vzdělávání (T-expedice, T-praxe) vytváří silný potenciál působení na obyvatelstvo v regionu. Instituce je v tomto smyslu moderní, atraktivní. Z hlediska přejímání moderních trendů a zejména měkkých částí společenského poznání v oblasti muzejnictví je progresivní, inovativní a smělá.

Mezi další pozitiva patří mimo jiné stabilní personální situace ve VMJ, zlepšené podmínky pro výzkum a správu sbírek v nových prostorách, vyrovnané hospodaření či široká a stále se rozrůstající síť spolupracujících subjektů a nových vznikajících funkčních vazeb mezi institucemi v síti.

1.11. ZÁVĚR

Po krizovém období spjatém s pandemií covidu-19 se Vlastivědné muzeum Jesenicka vrací k vysokým číslům návštěvnosti. Přihlédneme-li k nekonání Vánočního jarmarku, který většinou navštíví 3 až 5 tisíc osob, a vzhledem k nekonání některých vernisáží se celková návštěvnost nad 20 tisíc osob jeví jako významný úspěch. Významným byl rok 2022 také v publikační činnosti, kdy instituce přímo vydala tři díla a na dvou dalších významně (majoritně) spolupracovala. Počty přednášek, exkurzí dalších vzdělávacích a osvětových programů pro veřejnost jakož i kontinuita v pořádání inovativních edukačních projektů pro zřídavé žáky jednoznačně svědčí o naplňování priority VMJ působit jako instituce překračující rámec konzervativní paměťové instituce a být institucí vzdělávací, progresivní, síťovací, společensky aktivní a funkční. Soudní spor o budovu Vodní tvrze a nedořešené statické problémy komplikovaly sice přísun investic, nicméně důležitou a již velmi potřebnou rekonstrukci toalet se díky podpoře zřizovatele podařilo zrealizovat.

Instituce hospodařila s přebytkem, který má v úmyslu převést do investičního fondu a v opravách, investicích a ve zkvalitňování veřejných služeb hodlá pokračovat. Rok 2022 byl také prvním rokem, kdy instituce nabídla pronájem zrekonstruovaného Rytířského sálu a podpořila tak provozní rozpočet ziskem z doplňkové činnosti. To a předchozí zmíněné jsou aktiva, ze kterých bude instituce v následujících letech významně čerpat.

Instituce pečovala o sbírky, rozšiřovala je, prezentovala prostřednictvím výstav a muzejních programů, prováděla výzkumnou i vzdělávací činnost a v rámci pořadatelské kulturní činnosti zorganizovala dvě významné akce na Jesenicku, T-expedici a svatováclavské setkání. V adekvátní míře byly rovněž naplňovány muzejní standardy. Instituce je výraznou a oblíbenou komponentou kulturního života na Jesenicku a v oblasti práce s určitými věkovými skupinami (zejm. střední školy) patří k lídrům v regionu a možná i v rámci ČR.

2. VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA V ROCE 2022: TABULKOVÁ ČÁST

Tabulková část výroční zprávy obsahuje statistické údaje o činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka v roce 2022. Přehledná forma tabulek a komentářů slouží k rychlé orientaci.

2.1. SBÍRKY

2.1.1. Akvizice

2.1.1. Souhrnná tabulka akviziční činnosti za rok 2022	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost – výzkumné úkoly	15	896	
b. vlastní sbírková činnost – systematická	46	992	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	11	561	135 544 Kč
e. dary	3	25	
f. převody	1	1	
Celkem	76	2 475	135 544 Kč

2.1.1.1. Oddělení biologie

Oddělení biologie spravuje v rámci svých povinností dvě podsbírkou, a to podsbírkou botanickou a zoologickou. V roce 2022 byla podsbírkou botanická a zoologická rozšířena dle koncepce sbírkotvorné činnosti. Celkem bylo zapsáno 211 předmětů, což obnáší 2 přírůstková čísla a 211 inventárních čísel.

2.1.1.1. Tabulka akviziční činnosti – oddělení biologie	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost – výzkumné úkoly	2	211	
b. vlastní sbírková činnost – systematická	0	0	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	0	
e. dary	0	0	
f. převody	0	0	
Celkem	2	211	0 Kč

Provenience přírůstků v botanické podsbírce vycházela z široce pojaté oblasti Jesenicka, zahrnující kromě okresu Jeseník také celou Jesenickou oblast v geomorfologickém smyslu. Kromě náhodných sběrů a dokladů k systematické floristické práci a výzkumu plevelů přírůstky zahrnovaly také materiál nasbíraný během různých akcí, na nichž se biologické oddělení podílelo, jako exkurze nebo T-expedice.

2.1.1.2. Oddělení geologie

V roce 2023 byl pro geologickou podsbírku připraven a zapsán soubor 593 eratických silicítů a s nimi stratigraficky a regionálně geologicky souvisejících hornin. Soubor představuje ucelenou kolekci obsahující podsoubory definované podle společného hodnotícího kritéria: velké jednotlivé konkrce z různých lokalit, vzorkovnice z vybraných lokalit, fosilie podle paleontologické (biologické) systematiky (Bryozoa, Echinodermata-Echinoidea, ostatní Echinodermata, Bivalvia, Brachiopoda, Porifera), ichnofosilie, wallsteiny, nepazourkové silicity, siltovce s ichnofosiliemi, bivalviemi, poriferami a belemnity. Soubor významně obohacuje regionální geologickou sbírku VMJ.

2.1.1.2. Tabulka akviziční činnosti			
– oddělení geologie	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost – výzkumné úkoly	11	683	
b. vlastní sbírková činnost – systematická	0	0	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	0	
e. dary	0	0	
f. převody	0	0	
Celkem	11	683	0 Kč

2.1.1.3. Oddělení společenských věd Jeseník

V roce 2022 byla podsbírka historie VMJ rozšířena dle koncepce sbírkotvorné činnosti. Celkem bylo zapsáno 611 předmětů, což představuje 36 přírůstkových čísel.

Došlo k akvizicím spojených s výzkumem (výstava *Dějiny zdravotní péče na Jesenicku*), konkrétně o dva kusy zdravotnických předmětů (2 př. č., 2 inv. č.)

Koupí (včetně souborů od sběratelů) bylo získáno celkem 561 předměty (11 př. čísel a 561 inv. č.) v celkové hodnotě 135 544 Kč.

Darem bylo do podsbírky historie získáno 22 kusů porcelánu z pozůstalosti Sofie Ujházy od Agnesy Addové a album hraničáře od Viktora Novotného.

Došlo k opětovnému oživení jednoho inv. čísla předmětu v CES. Šlo o dlouhodobě nedohledatelnou vestu, která pravděpodobně nebyla fyzicky převedena do muzea po delimitaci od VMŠ.

2.1.1.3. Tabulka akviziční činnosti			
– odd. spol. věd (Jeseník)	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost – výzkumné úkoly	2	2	
b. vlastní sbírková činnost – systematická	20	24	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	11	561	135 544 Kč
e. dary	2	23	
f. převody	1	1	
Celkem	36	611	135 544 Kč

2.1.1.4. Oddělení archeologie

V roce 2022 byla podsbírka archeologie rozšířena dle koncepce sbírkotvorné činnosti. Celkem bylo zapsáno 216 předmětů, což obnáší 1 přírůstkové číslo a 198 inventárních čísel (viz tabulka 2.1.1.4.). Ze všech nových nalezených předmětů lze vyzdvihnout nález pražských grošů ze zaniklé osadě Jedlovec, které odevzdala soukromá osoba.

2.1.1.4. Tabulka akviziční činnosti			
– oddělení archeologie	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost – výzkumné úkoly	0	0	
b. vlastní sbírková činnost – systematická	1	216	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	0	
e. dary	1	2	
f. převody	0	0	
Celkem	2	218	0 Kč

2.1.1.5. Oddělení společenských věd Javorník

V roce 2022 byla sbírka Původního městského muzea v Javorníku rozšířena dle koncepce sbírkotvorné činnosti. Celkem bylo zapsáno 752 předmětů, což obnáší 25 př. a 752 inv. čísel.

2.1.1.5. Tabulka akviziční činnosti			
– odd. spol. věd (Javorník)	přírůstkových čísel	kusů	náklady v Kč
a. vlastní sbírková činnost – výzkumné úkoly	0	0	
b. vlastní sbírková činnost – systematická	25	752	
c. soubory od sběratelů	0	0	
d. volné nákupy	0	2	
e. dary	0	0	
f. převody	0	0	
Celkem	25	752	0 Kč

2.1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2022 probíhala řádná inventarizace sbírek dle desetiletého plánu. Složení inventarizační komise bylo ustanoveno ředitelem VMJ příkazem ředitele č. 7/2022 *Provedení inventarizace 2022* ze dne 13. prosince 2022.

Sbírka původního Okresního muzea v Jeseníku (MJE/002-04-30/107002) byla v rámci řádné inventarizace dle desetiletého plánu zinventarizována ze 11,55 %, což představuje revizi 3 628 evidenčních čísel zapsaných v CES.

Sbírka původního Městského muzea v Javorníku (MJA/002-04-30/108002) byla v rámci řádné inventarizace dle desetiletého plánu zinventarizována z 17,78 %, což představuje revizi 1 787 evidenčních čísel.

Během řádné inventarizace nebyly zjištěny zásadní nedostatky. Revidované sbírkové předměty byly bez závad, dohledány na místě obvyklého uložení. Inventarizační komisí bylo konstatováno, že byla splněna zákonná podmínka zrevidovat minimálně 5 % sbírky.

2.1.2.1. Oddělení biologie

V rámci řádné inventarizace za rok 2022 dle desetiletého plánu bylo zinventarizováno 398 inventárních čísel (16,6 %) v podsбірce botanické a 448 inventárních čísel (11,8 %) v podsбірce zoologické, a to včetně nových přírůstků za rok 2022 v počtu 211 kusů. V průběhu inventarizace byl ověřován fyzický stav sbírkových předmětů, jejich lokace a zápis v elektronické evidenci DEMUS (moduly Katalog, Botanika). Inventura byla vyznačena v kartách systematické evidence a v databázi DEMUS.

2.1.2.2. Oddělení geologie

Ke dni 31. 12. 2022 bylo v geologické podsбірce evidováno 4 985 inventárních čísel. V roce 2022 bylo revidováno 848 inventárních čísel, tj. 17,01 % geologické podsбірky. Revize se týkala fondu hornin a minerálů a fosilií různých geologických jednotek regionu. Všechna inventární čísla byla v pořádku.

2.1.2.3. Oddělení společenských věd (Jeseník)

Do revize roku 2022 byly zahrnuty zbývající předměty z fondu Fotografie, jež v průběhu roku 2022 prošly digitalizací. Všechny z těchto předmětů prošly důkladnou inventarizací zahrnující zkontrolování, přepsání informací z kartové evidence, nové zařazení v rámci nově vytvořené katalogizace a dopsání (či upravení) dalších informací dle nových standardů evidence. V případě zdigitalizovaných předmětů (zhruba polovina) byly zároveň nově a řádně uloženy.

Celkem bylo zrevidováno 756 záznamů sbírkových předmětů z celkového počtu 10 433, což je cca 7,25 % všech zapsaných položek historické podsbírky VMJ.

2.1.2.4. Oddělení archeologie

V roce 2022 byla provedena řádná inventarizace archeologické podsbírky *Sbírky původního Okresního muzea v Jeseníku* dle desetiletého plánu. Součástí řádné inventury byly sbírkové předměty uložené dle přírůstkových čísel v regálech R1/A1 – A5. Dále byly revidovány sbírkové předměty, které jsou doposud nově zapsané za rok 2022.

Celkem bylo v rámci inventury v roce 2021 zinventarizováno 1 478 záznamů, což představuje 16,41 % archeologické podsbírky *Sbírky původního Okresního muzea v Jeseníku*.

2.1.2.5. Oddělení společenských věd (Javorník)

Do revize 2022 byl zahrnutý historické předměty, uložené v regálech B1 – B3 a B5 - B8. Dle dlouhodobého plánu bylo revidováno 553 inventárních čísel o 820 kusech. Dále byly revidovány sbírkové předměty, které jsou nově zapůjčeny a umístěny v Městském muzeu v Javorníku – 477 záznamů o 582 předmětech. Dále byly revidovány dlouhodobě zapůjčené předměty: zámek Jánský Vrch (169 inv. čísel, 195 kusů), Muzeum Bílá Voda (4 inv. č., 5 kusů) a muzeum Vidnava (4 inv. č., 9 kusů). Dále byly revidovány všechny nové přírůstky do sbírky za rok 2022 (580 inv. čísel o 599 předmětů).

Celkem tedy bylo revidováno 1787 inventárních čísel, což je 17,78 % Sbírky původního Městského muzea v Javorníku.

2.1.3. Restaurování a konzervace

2.1.3. Restaurování a konzervace	celkem ks	z toho externě
2.1.3.1. základní ošetření	1 179	0
2.1.3.2. dezinfekce	5 975	5 975
2.1.3.3. zásadní ošetření	0	0
z toho:	0	0
2.1.3.3.1 konzervování	0	0
2.1.3.3.2. rekonzervování	0	0
2.1.3.3.3 restaurování	26	26
2.1.3.3.4. preparace	0	0
2.1.3.3.5 repreparace	0	0
Celkem všech	7 180	6 001

2.1.3.1. Oddělení biologie

21. 3. 2022 provedla externí firma DDD Pěček celkovou dezinfekci depozitáře biologie kouřem. Všechny nové herbářové položky byly ošetřeny vymrazením a poté uloženy do depozitáře.

2.1.3.2. Oddělení geologie

V rámci podsbírký geologie nedošlo v roce 2022 ke konzervaci či restaurování.

2.1.3.3. Oddělení společenských věd (Jeseník)

V rámci inventarizací a postupnému novému ukládání v rámci dokončování stěhování z předchozího období probíhalo postupné základní očištění předmětů, nový způsob uložení, zabalení do ochranných obalů apod. respektujících zásady preventivní konzervace. Důkladnější očištění kovových předmětů a textilií proběhlo u nálezů německého vybavení domácnosti zazděného v domě v Bukovicích.

Odborně byly v roce 2022 konzervovány 3 kusy hmoždírů, železná bedna nalezená v osadě Zálesí a soubor chirurgických nástrojů. Veškeré zásahy prováděl Mgr. A. Jaroslav Křížek.

2.1.3.4. Oddělení archeologie

Byla provedena jen základní konzervace u nových předmětů. Omytí a následném usušení nalezených keramických zlomků. Celkem bylo základně ošetřeno 216 sbírkových předmětů.

2.1.3.5. Oddělení společenských věd (Javorník)

Byly základně ošetřeny všechny nově zapsané předměty (7522 ks). Předměty byly očištěny, některé uloženy do sáčků a následně deponované do papírových krabic. Byly zkontrolovány předměty, jež obsahují dřevní hmotu a nebyly zjištěny žádné nové stopy po červotoči či jiném dřevokazném hmyzu.

2.1.4. Práce se sbírkami

Práce se sbírkami tvoří podstatnou část veškeré pracovní doby odborných pracovníků (práce s exponáty při výstavách, inventura, digitalizace, badatelské návštěvy a sledování deponitárního režimu, příp. úklid). Součástí práce se sbírkami je také souběžná administrativa.

2.1.4.1. Dotační tituly

Vlastivědné muzeum Jesenicka podalo v roce 2022 v souvislosti s ochranou a rozšířením sbírkového fondu žádosti o přidělení dotace ve dvou programech vyhlášených Ministerstvem kultury ČR.

- a) Vlastivědné muzeum Jesenicka získalo účelové finanční prostředky ve výši 48 000 Kč v rámci programu **ISO II/D – Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí**, na nákup krabic pro uložení herbářových položek v rámci botanické podsbírky a výbava údržbu knižního fondu historické podsbírky. V kapitole *Náročné restaurování, konzervace a preparování* byl restaurován soubor historických lékařských a zubařských nástrojů a hmoždířů. V rámci dotační akce se podařilo dosáhnout všech plánovaných cílů a poskytnuté finanční prostředky byly vyúčtovány v řádném termínu.
- b) Vlastivědné muzeum Jesenicka získalo účelové finanční prostředky ve výši 50 000 Kč v rámci programu **ISO/C II. – výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu** na nákup souboru historických pohlednic H. Hobinky (celkem 520 ks). Akvizice byla zapsána do historické podsbírky *Sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* (v centrální evidenci pod číslem MJE/002-04-30/107002) pod přírůstkovým číslem 22/202. Poskytnuté finanční prostředky byly vyúčtovány v řádném termínu.

2.1.4.2. Centrální evidence sbírek

Vlastivědné muzeum Jesenicka podalo v roce 2022 celkem dvě žádosti v souvislosti s aktualizacemi v Centrální evidenci sbírek. Žádost z června 2022 se týkala zápisu nových čísel (C15) a odpisu jediného předmětu z podsbírky historické (C11). Obsahem žádosti ze srpna 2022 byl odpis souboru nezformátovaných hornin z podsbírky geologické (C9) a také zrušení odpisu sbírkového předmětu, který se podařilo dohledat v mateřské instituci (C13). Provedení změn v CES bylo Ministerstvem kultury ČR potvrzeno.

2.1.4.2. Centrální evidence sbírek	evidenčních čísel
2.1.4.2.1. zařazení do sbírky (C15)	1 440
2.1.4.2.2. vyřazení ze sbírky (C9/C11)	512
2.1.4.2.3. obnovení inv. čísla (C13)	1

2.1.4.3. Nájmy, výpůjčky a zápůjčky

Vlastivědné muzeum Jesenicka evidovalo v roce 2022 dvanáct dlouhodobých výpůjček, v nichž vystupuje VMJ v pozici půjčitele (viz *Tabulka 2.1.4.3.1.*).

2.1.4.3.1. Dlouhodobé výpůjčky z VMJ			
vypůjčitel	číslo smlouvy	kód podsírky	počet předmětů
Vlastivědné muzeum v Šumperku	1/2021	H/JE	17
Město Vidnava	2/2022	H/JE, A/JE, B/JE, H/JA	113
NPÚ (Zámek Jánský Vrch)	4/2021	H/JE, B/JE	247
Město Kravaře	5/2021	H/JE	5
Obec Lipová-lázně	6/2021	H/JE, B/JE, G/JE	33
Policie ČR, úz. odbor Jeseník	7/2021	H/JE	1
MKS Javorník	10/2022	H/JA, H/JE	568
Obec Bílá Voda	16/2021	H/JA, H/JE	20
Město Zlaté Hory	18/2021	A/JE	73
Město Zlaté Hory	19/2021	H/JA	1
Olomoucký kraj	21/2022	H/JE	3
Obec Česká Ves	22/2022	H/JE, H/JA	82
Celkem	-	-	1 163

Vlastivědné muzeum Jesenicka dále evidovalo čtyři dlouhodobé výpůjčky, v nichž vystupuje VMJ v pozici vypůjčitele (viz *Tabulka 2.1.4.3.2.*).

2.1.4.3.2. Dlouhodobé výpůjčky do VMJ		
Půjčitel	číslo smlouvy	počet předmětů
Vlastivědné muzeum v Šumperku	6/2021	67
Národní technické muzeum	SBI-S83/2017, 1. dodatek	10
Slezské zemské muzeum	SV 06/2021, 1. dodatek	1
Slezské zemské muzeum	SV 03/2021	4
Celkem	-	82

Vlastivědné muzeum Jesenicka poskytlo v roce 2022 své sbírkové předměty v rámci pěti krátkodobých zápůjček:

1.Smlouva o výpůjčce č. 116/2022
vypůjčitel: Slezské zemské muzeum
celkem 1 předmět v hodnotě 2.000 Kč

2.Smlouva o výpůjčce č. 117/2022
vypůjčitel: Vlastivědné muzeum v Šumperku
celkem 14 předmětů v hodnotě 64 900 Kč

3.Smlouva o výpůjčce č. 118/2022
vypůjčitel: Muzeum umění Olomouc
celkem 1 předmět v hodnotě 100 000 Kč

4. Smlouva o výpůjčce č. 119/2022
vypůjčitel: MKS Javorník
celkem 29 předmětů v hodnotě 20 360 Kč

5. Smlouva o výpůjčce č. 120/2022
vypůjčitel: Městské muzeum Krnov
celkem 16 předmětů v hodnotě 64 900 Kč

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo v roce 2022 v pozici vypůjčitele v případě osmi krátkodobých výpůjček:

1. Smlouva o výpůjčce č. 14/2022
půjčitel: Vlastivědné muzeum v Šumperku
celkem 4 inv. čísla v hodnotě 46 500 Kč

2. Smlouva o výpůjčce
půjčitel: Římskokatolická farnost Jeseník
celkem 1 předmět v hodnotě 1 Kč

3. Smlouva o výpůjčce č. 450
půjčitel: Česká republika – Národní muzeum v přírodě, p. o.
celkem 4 předměty v hodnotě 74 000 Kč

4. Smlouva o výpůjčce 6/2022
půjčitel: Ostravské muzeum, p. o.
celkem 1 předmět v hodnotě 98 000 Kč

5. Smlouva o výpůjčce č. 17/2022
půjčitel: Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.
celkem 124 předmětů v hodnotě 25 800 Kč

6. Smlouva o výpůjčce č. 15/2022
půjčitel: Muzeum v Bruntále
celkem 7 předmětů v hodnotě 1 800 000 Kč

7. Smlouva o výpůjčce
půjčitel: Vlastivědné muzeum v Olomouci
celkem 12 předmětů v hodnotě 142 000 Kč

8. Smlouva o výpůjčce
půjčitel: Adam Kašpar
celkem 2 předměty v hodnotě 2 Kč

2.1.5. Depozitáře

V roce 2022 sloužily k deponování sbírkových předmětů prostory na ul. Beskydská 1301/2 v Jeseníku a depozitář na ul. Lidická v Javorníku.

2.1.5.1. Depozitáře Vlastivědného muzea Jesenicka v r. 2022

2.1.5.1 Depozitáře: celkový přehled	počet / plocha
2.1.5.1.1. nové	0 / 0 m
2.1.5.1.2. adaptované	8 / 466,1 m
2.1.5.1. celkem	8 / 466,1 m
2.1.5.1.3. z toho zabezpečení	6 x EZS, 7x EPS

2.1.5.2. Depozitáře na ul. Beskydská, Jeseník

2.1.5.2 Depozitáře na ul. Beskydská, Jeseník	plocha	EPS*	EZS
depozitář archeologie	45,79	1	1
depozitář geologie	44,29	1	1
depozitář biologie	45,35	1	0
depozitář historie I	44,31	1	1
depozitář historie II	104,83	1	1
depozitář historie III	71,88	1	1
depozitář javornické sbírky	76,48	1	1
	432,93 m²	7	6

* Termínem EPS jsou v podmínkách VMJ rozuměna požární čidla napojená na PCO (jsou nedílnou součástí EZS).

2.1.5.3. Depozitáře na ul. Lidická, Javorník

2.1.5.9 Depozitáře na ul. Lidická, Javorník	plocha	EPS	EZS
depozitář javornické sbírky	33,17	0	0
	33,17 m²	0	0

2.2. ROZBOR ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ ZA ROK 2022

2.2.1. Přírůstky za rok 2022 dle oddělení

2.2.1. Přírůstky ke dni 31. 12. 2022	počet přírůst. č.	počet invent. č.	počet kusů
2.2.1.1. oddělení archeologie	2	200	218
2.2.1.2. oddělení biologie	2	211	211
2.2.1.3. oddělení geologie	11	90	683
2.2.1.4. oddělení společenských věd (Javorník)	25	752	752
2.2.1.5. oddělení společenských věd (Jeseník)	36	611	611
	76	1 864	2 475

2.2.2. Digitalizace fondů VMJ

Ve Vlastivědném muzeu Jesenicka probíhá digitalizace sbírkových předmětů ve dvou režimech, a to systematická digitalizace vedená oddělením digitalizace, jehož výstupy jsou určeny pro veřejnou publikaci (zejména prostřednictvím portálu eSbírky), a průběžná digitalizace v gesci kurátorů jednotlivých podsbírek, která slouží k interním účelům jednotlivých oddělení.

Systematická digitalizace sbírkových předmětů ve správě VMJ probíhá nepřetržitě od roku 2018, přičemž prioritou pro stávající období byla stanovena práce na digitalizaci dvojrozměrných předmětů, a to vzhledem ke skutečnosti, že VMJ má k dispozici adekvátní pracovní nástroj (skener EPSON Expression 12000XL s transparentní jednotkou). V rámci systematické digitalizace dvojrozměrných předmětů jsou zpracovávány archiválie, grafiky, tisky, fotografie, negativy, diapozitivy, mapy, plány či jiné víceméně ploché předměty, a to až do rozměru odpovídajícímu standardnímu formátu A3.

2.2.2.1. Systematická digitalizace: činnost oddělení digitalizace

V roce 2022 probíhala v návaznosti na předchozí období digitalizace dvojrozměrných předmětů za použití skeneru EPSON Expression 12000XL s transparentní jednotkou, přičemž co do počtu zpracovaných digitalizátů se podařilo přiblížit se dlouhodobému průměru (téměř 96 %, viz Tabulka 2), což je vzhledem k enormně vysokým hodnotám z epidemických let uspokojivé. Během roku 2022 bylo zpracováno celkem 1 637 evidenčních čísel, což představuje 2 287 digitalizovaných obrazů (viz Tabulka 2.2.2.1.1.).

Digitalizované předměty pocházely v roce 2022 z naprosté většiny (tj. z více než 90 %) ze sbírek ve správě VMJ. Zbývající část pak tvořily materiály v držení soukromých vlastníků (zejména z majetku soukromých sběratelů či rodinné fondy zapůjčené pro interní potřeby VMJ či pro přípravu rozličných projektů).

2.2.2.1.1. Digitalizace v roce 2022 dle správců / vlastníků		
	evidenčních čísel	položek celkem
Vlastivědné muzeum Jesenicka	1 492	2 126
z toho:		
oddělení spol. věd Jeseník	435	577
z toho:		
sbírkové předměty	435	577
předměty pomocné evidence	0	0
oddělení spol. věd Javorník	1 042	1 534
z toho:		
sbírkové předměty	1 004	1 496
předměty pomocné evidence	38	38
oddělení biologie	0	0
oddělení geologie	0	0
oddělení archeologie	0	0
Knihovna VMJ	15	15
Státní okresní archiv Jeseník	0	0
soukromí vlastníci	145	161
Celkem všech	1 637	2 287

2.2.2.2. Digitalizace sbírek VMJ

V roce 2022 pokračoval trend zvyšování tempa digitalizace sbírkových předmětů na úkor digitalizací jiných materiálů, a to zejména ve prospěch javornické sbírky (viz Tabulka 2.2.2.2.2.).

2.2.2.2.1. Systematická digitalizace sbírek VMJ: k 31. 12. 2022	evidenčních čísel v CES	zpracováno inv. čísel	zpracováno procent
Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku	38 128	3 050	8,21 %
z toho:			
podsbírka botanická	1 774	0	0 %
podsbírka zoologická	3 787	0	0 %
podsbírka geologická	4 262	0	0 %
podsbírka historická	12 371	3 050	24,65 %
podsbírka archeologická	15 934	0	0 %
Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Javorníku	13 854	2 022	14,60 %

Sbírkové předměty digitalizované v roce 2022 pocházely výhradně z historických podsbírek *Sbírky původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* a *Sbírky původního Městského vlastivědného muzea v Javorníku*. Důvodem je dvojrozměrná povaha velké části předmětů z těchto podsbírek a také velké badatelská poptávka po materiálech tohoto typu.

K poslednímu dni roku 2022 byla *Sbírka původního Okresního vlastivědného muzea v Jeseníku* zdigitalizována přibližně z 8 %, *Sbírka původního Městského vlastivědného muzea v Javorníku* pak dokonce z téměř 15 % (viz Tabulka 2.2.2.2.1.).

2.2.2.2. Systematická digitalizace sbírek VMJ v roce 2022		
	evidenčních čísel	položek celkem
Digitalizace v letech 2018 až 2021	3 633	5 126
z toho:		
jesenická sbírka	2 615	3 524
javornická sbírka	1 018	1 602
Digitalizace v roce 2022	1 439	2 073
z toho:		
jesenická sbírka	435	577
javornická sbírka	1 004	1 496
Celkem všech	5 072	7 199
<i>jesenická sbírka</i>	<i>3 050</i>	<i>4 101</i>
<i>javornická sbírka</i>	<i>2 022</i>	<i>3 098</i>

2.2.2.3. Digitální prezentace sbírek VMJ

Vlastivědné muzeum Jesenicka se v roce 2020 připojilo k portálu [eSbírký](#), prostřednictvím kterého prezentuje jím spravované sbírkové předměty. Vzhledem k technickému omezení na straně poskytovatele spravuje VMJ v rámci portálu eSbírký dva samostatné profily sbírek: [Vlastivědné muzeum Jesenicka \(sbírka Jeseník\)](#) a [Vlastivědné muzeum Jesenicka \(sbírka Javorník\)](#).

V roce 2022 pokračovalo zveřejňování nových záznamů v rámci sbírky jesenické, důraz však byl kladen zejména na sbírku javornickou, která v minulých letech z technických důvodů nebyla prezentována (viz také *Výkaz činnosti oddělení digitalizace za rok 2021*). Během roku bylo nově zveřejněno celkem 345 záznamů o 509 obrazech, což je výsledek blížíící se dvěma pandemickým letem 2020 a 2021, kdy bylo tempo zveřejňování výrazně zvýšené z důvodu úbytku jiné agendy. K poslednímu dni roku 2022 bylo na portálu eSbírký zpřístupněno celkem 1 111 sbírkových předmětů prostřednictvím 2 052 obrazových položek (viz *Tabulka 2.2.2.3.1.*).

Vzhledem ke skutečnosti, že zdrojem pro import na portál eSbírek je interní digitální archiv VMJ, odpovídá zastoupení jednotlivých podsbírek na portálu eSbírký skladbě doposud zdigitalizovaných záznamů v digitálním archivu VMJ, jedná se tedy v současné době výhradně o zástupce z podsbírek historických.

2.2.2.3.1. Portál eSbírky v roce 2022	počet záznamů	obrazových položek
záznamy z minulého období (2020-2021)	766	1 543
z toho		
sbírka Jeseník	766	1 543
sbírka Javorník	0	0
přírůstky za rok 2022	345	509
z toho		
sbírka Jeseník	155	275
sbírka Javorník	190	234
Celkem k závěru roku 2022	1 111	2 052

2.2.2.4. Badatelské dotazy v rámci oddělení digitalizace

Oddělení digitalizace zaznamenalo v roce 2022 celkem 4 badatelské dotazy, přičemž veškeré měly souvislost s veřejně dostupným profilem sbírkového fondu VMJ na portálu eSbírky.

2.2.3. Systematický zápis

2.2.3. Systematický zápis	zpracovaná inventární čísla	kusů
2.2.3.1 podsběrka archeologie	A 3.361 – 3.558	216
2.2.3.2 podsběrka botanická	B 2.188 – 2.398	211
2.2.3.3 podsběrka zoologická	-	0
2.2.3.4 podsběrka geologie	G 4.895 – 4.985	90
2.2.3.5 podsběrka spol. věd (Javorník)	H/JA 9.326 – 10.146	752
2.2.3.6 podsběrka spol. věd (Jeseník)	H/JE 18.468 – 19.149	682
Celkem	-	1 951

2.2.4. Věda a výzkum: celkový přehled

2.2.4. Věda výzkum: celkový přehled	počet	z toho v zahraničí
2.2.4.1. interní úkoly celkem	16	0
2.2.4.1.1. vlastní nebo vedoucí úkolu	14	0
2.2.4.1.2. podíl na jiném výzkum	2	0
2.2.4.1.3. mezioborové výzkumy	0	0
2.2.4.2. externí úkoly celkem	2	0
2.2.4.2.1. vlastní nebo vedoucí úkolu	1	0
2.2.4.2.2. podíl na jiném výzkum	1	0
2.2.4.2.3. mezioborové výzkumy	0	0
2.2.4.3. odborné prezentace	11	1
2.2.4.3.1. konference	11	1
2.2.4.3.1.1. pořadatel	1	0
2.2.4.3.1.2. aktivní účast	5	1
2.2.4.3.1.3. pasivní účast	5	0
2.2.4.3.2. semináře	2	0
2.2.4.3.2.1. pořadatel	0	0
2.2.4.3.2.2. aktivní účast	0	0
2.2.4.3.2.3. pasivní účast	2	0

2.2.5. Věda a výzkum: interní a externí úkoly dle oddělení

2.2.5.1. Oddělení archeologie

I) Oddělení archeologie plnilo v roce 2022 tyto interní úkoly:

a) Vlastní výzkum probíhal zejména v souvislosti se zpracováním starých sběrů přípravou a pořádáním výstav, přednášek a exkurzí. Oddělení se také ve spolupráci

se SZM věnovalo zaměření popravišť na území obcí Javorníka a Vlčic pomocí moderní techniky.

II) Oddělení archeologie plnilo v roce 2022 tyto externí úkoly:

a) Vlastní výzkum

Nedestruktivní záchranný archeologický výzkum hradních sídel

Vedoucí: Mgr. Jiří Juchelka, Ph.D.

Výstupy: katalogy, výstavy, zprávy

Poskytovatelé prostředků: SZM

b) Podíl na jiném úkolu: spolupráce s Univerzitou Pardubice, fakulta restaurování na projektu NAKI *Paměť hřbitovů*:

Sepulkrální památky někdejších Sudet

Vedoucí: Mgr. Petra Hečková

Časové vymezení: 2022-2023

Výstupy: putovní výstava

Poskytovatelé prostředků: Univerzita Pardubice, Fakulta konzervování

Zatím bez archeologických sond, nelze však vyloučit i tato možnost

2.2.5.2. Oddělení geologie

I) Oddělení geologie plnilo v roce 2022 tyto interní úkoly:

a) vlastní výzkum: litologické (petrografické, faciální) výzkumy kvarterních sedimentů ve vztahu k předkvarternímu podloží a na stratigrafii kvarterních sedimentů. Cílem je rekonstrukce vybraných etap i celkového vývoje paleogeografie podhůří Rychlebských hor a Zlatohorské vrchoviny. V rámci výzkumného úkolu jsou kvarterní sedimenty dokumentovány pro geologickou podsbírkou VMJ:

Geologický a geomorfologický vývoj Jesenicka v kvartéru

Vedoucí: Mgr. Martin Hanáček, Ph.D.

Časové vymezení: od roku 2020

Výstupy: publikace v odborném recenzovaném periodiku, články ve vlastivědné literatuře.

Poskytovatelé prostředků: VMJ

2.2.5.3. Oddělení biologie

V roce 2022 byl vytvořen nový dlouhodobý výzkumný úkol se signaturou VMJ_BIO_PP zaměřený na výzkum polních plevelů na Jesenicku, v roce 2022 došlo v rámci výzkumu pouze k přípravným pracím, studiu literatury, ověřování historických lokalit a přípravy ke zmapování současného výskytu polních plevelů na Jesenicku.

V rámci badatelské a pedagogické T-expedice se oddělení zaměřilo i na částečně badatelskou práci v tématu *Jedovaté rostliny v regionu*. Bioložka VMJ působila jako expert a garant botanické badatelské sekce pro skupinu vybraných žáků ve věku 13 až 16 let. Výsledkem práce byl poster představený na závěrečné konferenci a následně studie ve sborníku Jesenicko, který vyjde až v roce 2023.

Dalším úkolem byla dokumentace flóry a fauny Jesenicka formou sbírkových předmětů, zejména herbářových položek.

I) V rámci odborné činnosti oddělení biologie byly v roce 2022 plněny tři interní úkoly:

a) vlastní výzkum:

Polní plevele na Jesenicku (VMJ_BIO_PP)

Vedoucí: Mgr. Ludmila Slezáková

Časové vymezení: dlouhodobý úkol

Poskytovatelé prostředků: VMJ

Jedovaté rostliny v regionu

Vedoucí: Mgr. Ludmila Slezáková

Časové vymezení: 2022

Výstupy: Expert a garant botanické sekce T-expedice, výstup poster a studie ve sborníku Jesenicko

Dokumentace flóry a fauny Jesenicka

Vedoucí: Mgr. Ludmila Slezáková

Časové vymezení: dlouhodobé

Výstupy: Herbářové položky ve sbírkách VMJ, zápis do NDOP

2.2.5.4. Oddělení společenských věd (Jeseník)

I) Oddělení společenských věd plnilo v roce 2022 tyto interní úkoly:

a) Vlastní výzkum

Dějiny nemocniční péče na Jesenicku (výzkumný záměr VMJ_HIS_DZLP)

Vedoucí: Mgr. Jan Petrásek

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Výstupy: muzejní výstava, přednáška, dvě studie ve sbornících

Poskytovatelé prostředků: VMJ

Výzkum probíhal zejména v souvislosti s textovým doprovodem výstavy „Nemoc nechodí po horách. Dějiny zdravotní péče na Jesenicku.“ Část získaných poznatků poté byla rozšířena pro potřeby dvou studií (dějiny jesenické nemocnice a dějiny špitálů na základě vizitačních protokolů) a přednášky.

Historie obce Bělá pod Pradědem (výzkumný záměr VMJ_HIS_DoB)

Vedoucí: Pavel Macháček jako člen týmu pracovníků VMJ Jeseník; Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Pavel Rušar, Bc. Kamil Tomášek, Mgr. Milan Rychlý

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Výstupy: monografie

Poskytovatelé prostředků: obec Bělá

V průběhu roku 2022 došlo k sestavení finální podoby publikace, která vyjde v průběhu roku 2023.

Čti Rychleby a Králický Sněžník

Autor: Pavel Macháček, Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Pavel Rušar, Mgr. Matěj Matela, Mgr. Milan Rychlý (část spoluautorů spadajících pod pracoviště historie VMJ)

Časové vymezení: leden–září 2022

Výstupy: publikace ve formě velkoformátové knihy

Poskytovatelé prostředků: soukromý projekt

Kolektiv spoluautorů (z toho značná část pracovníků VMJ) se podílel na textové části obrazové publikace věnované nejzajímavějším místům a fenoménům pohorí Rychlebských hor a Králického Sněžníku.

Kniha „Fenomén Praděd“

Autor: Mgr. Matěj Matela

Časové vymezení: duben–prosinec 2022

Výstupy: Publikace pro nakladatelství CPress přibližující nejvyšší vrchol Hrubého Jeseníku ze všech možných úhlů (příroda, historie, osobnosti, pověsti, turistika apod.). Termín vydání: 16. 2. 2023

Poskytovatelé prostředků: Nakladatelství CPress, VMJ

Řád německých rytířů v Jeseníkách (výzkumný záměr VMJ_HIS_ŘNR)

Vedoucí: Mgr. Matěj Matela

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Výstupy: zrealizované – studie ve Sborníku bruntálského muzea 2022 (lesmistr Anton Drechsler), ve sborníku Jesenicko (lesmistr Julius Micklitz), přednáška na Církevní konzervatoři v Opavě (ŘNR a nejvyšší partie Hrubého Jeseníku); plánované – společná muzejní výstava s Muzeem v Bruntále, přednášky, odborné články a studie.

Lesnictví a lesní řemesla předválečných Jeseníků (výzkumný záměr VMJ_HIS_LESY)

Vedoucí: Mgr. Matěj Matela

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Výstupy: zrealizované – odborné studie a články o lesnických osobnostech (např. Vlastivědný sborník Jesenicko, Sborník bruntálského muzea, Sborník Státního okresního archivu Znojmo, Kulturní revue Olomouckého kraje, Jeseníky Rychlebské hory, Altvater, obecní zpravodaje atd.), muzejní výstava o uhlířství v Jeseníkách, přednášky (lesníci, pytláci); plánované – muzejní výstava o sklářství v Jeseníkách, studie a články (např. Malovaný kraj), přednášky.

Životní osudy méně známých osobností z historie Jeseníků a podhůří (výzkumný záměr VMJ_HIS_OSOB)

Vedoucí: Mgr. Matěj Matela

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Výstupy: zrealizované – kniha „Zvoník z Cukmantlu. Dvacet pozapomenutých osobností předválečných Jeseníků“, odborné studie a články (např. XXII. svatováclavské setkání: sborník, Vlastivědné listy Slezska, Naše město, Krnovské listy atd.), přednášky (např. Andrej Šuhaj, Adolf Lorenz, Viktor Nevický atd.).

Dva pohledy na Vincenze Priessnitze (výzkumný záměr VMJ_HIS_VPDFV)

Autor: Mgr. Pavel Rušar, Mgr. Jan Petrásek

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Výstupy: monografie

Poskytovatelé prostředků: VMJ

V souvislosti s dvěma výročími v letech 2021 a 2022 (222 let od narození V. Priessnitze a 200 let od založení prvního vodoléčebných lázní na světě) je naplánováno vydání monografie o dvou příspěvcích, které mají za cíl postihnout dosud nereflektované fenomény spjaté s osobou Priessnitze a vodoléčby, konkrétně filozofické aj. základy pozdější metody léčby vodou a druhý život Priessnitze, tedy proměnu reflexe jeho osoby a činnosti v literatuře a historiografii.

Paměť Jesenicka, nahrávky vzpomínek pamětníků

Autor: Mgr. Pavel Rušar, Pavel Macháček

Časové vymezení: leden–prosinec 2022

Poskytovatelé prostředků: VMJ

b) Podíl na jiném úkolu: Vlastivědné muzeum Jesenicka spolupracovalo v roce 2022 na těchto projektech:

Informační tabule pro Vrbno pod Pradědem (kříž u lesní cesty k Andělské Hoře)
Autor: Mgr. Matěj Matela

Jazykové a obsahové korekce informačních tabulí „Průmyslová stezka ve Vrbně“
Autor: Mgr. Matěj Matela
pro Kulturní, informační a vzdělávací centrum Vrbno pod Pradědem, p. o.

2.2.6. Věda a výzkum: odborné prezentace dle oddělení

2.2.6.1. Konference

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo v roce 2022 pořadatelem odborné konference v rámci **XXII. svatováclavské setkání v Jeseníku**. Konference se uskutečnila v Zimní zahradě Priessnitzova sanatoria v Lázních Jeseník dne 29. září 2022 za účasti 85 posluchačů.

2.2.6.1. Konference	název a místo konání	typ účasti
2.2.6.1.1. oddělení archeologie	1) <i>Aktuální problémy týkající se ochrany archeologického kulturního dědictví</i> , 13. 9. 2022 (Rychlý)	pasivní
2.2.6.1.2. oddělení biologie	-	-
2.2.6.1.3. oddělení geologie	1) <i>Faciální trendy glaciófluviálních sedimentů pdhorské termino-proglaciální zóny pleistocenního ledovcového štítu ve Východních Sudetech</i> , 27. Kvartér 2022, 2. 12. 2022 (Hanáček, D. Šimíček, N. Krusberská, přednášející M. Hanáček)	aktivní
2.2.6.1.4. oddělení spol. věd (Javorník)	1) XXII. svatováclavské setkání v Jeseníku, 29. 9. 2022 (Rychlý)	pasivní
2.2.6.1.5. oddělení spol. věd (Jeseník)	1) <i>„On a Tour of Mercy.“ Americký úspěch slavného ortopeda dr. Adolfa Lorenze na konci roku 1902</i> , XXII. svatováclavské setkání v Jeseníku, 29. 9. 2022 (Matela)	aktivní
	2) <i>Vojenská dětská ozdravovna Vidnava</i> , XXII. svatováclavské setkání v Jeseníku, 29. 9. 2022 (Macháček)	aktivní
	3) <i>Dějiny jesenické nemocnice ve vzpomínkách dr. Josefa Neugebauera</i> , XXII. svatováclavské setkání v Jeseníku, 29. 9. 2022 (Petrásek)	aktivní
	4) <i>Dowódcy powstania listopadowego konspirują w uzdrowisku Gräfenberk?</i> , XI Konferencja seniorów polsko-czeskiego pogranicza, Głuchołazy 8. 12. 2022 (Petrásek)	aktivní
	5) XXII. svatováclavské setkání v Jeseníku, 29. 9. 2022 (Tomášek)	pasivní
2.2.6.1.6. knihovna VMJ	1) <i>Knihy ve 21. století</i> , 16. 2. 2022 (Žurek)	pasivní
	2) SLA Europe (Special Libraries Association), 16. 11. 2022 (Žurek)	pasivní
Celkem	10	5A+5P

2.2.6.2. Semináře

2.2.6.2. Semináře	název a místo konání	typ účasti
2.2.6.2.1. oddělení archeologie	-	-
2.2.6.2.2. oddělení biologie	1) <i>Floristický kurz Přerov</i> , 10. 7. – 16. 7. 2022 (Slezáková) 2) <i>Podzimní setkání muzejních botaniků</i> , Olomouc 18. 10. 2022 (Slezáková)	pasivní pasivní
2.2.6.2.3. oddělení geologie	-	-
2.2.6.2.4. oddělení spol. věd (Javorník)	-	-
2.2.6.2.5. oddělení spol. věd (Jeseník)	-	-
2.2.6.2.6. Knihovna VMJ	-	-
Celkem	2	2 pasivní

2.2.6.3. Členství v komisích (mimo organizaci)

2.2.6.3 Členství v komisích a prac. skupinách dle oddělení	Název
2.2.6.3.1. oddělení biologie	<i>Botanická komise AMG</i> (Mgr. Slezáková)
2.2.6.3.2. oddělení spol. věd (Jeseník)	<i>Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje</i> (Mgr. Jan Petrásek) <i>Komise regionální historie Moravy a Slezska</i> (Mgr. Jan Petrásek)
2.2.6.3.3. oddělení archeologie	<i>Archeologická komise při AMG</i> (Mgr. Milan Rychlý)
2.2.6.3.4. ostatní	<i>Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje</i> (Mgr. Markéta Rušarová, Mgr. Pavel Žurek)
Celkem	5

2.2.7. Věda a výzkum: ediční a publikační činnost

2.2.7.1. Ediční činnost

Odborní pracovníci VMJ se v roce 2022 podíleli na edici dvou periodických titulů, a to **Vlastivědného sborníku Jesenicko sv. 23** a **sborníku k XXII. svatováclavskému setkání: Zdraví z kraje Vincenze Priessnitze**. Oba sborníky byly vydány ve spolupráci se *Státním okresním archivem Jeseník*.

2.2.7.2. Publikační činnost: souhrn za všechna odborná pracoviště

2.2.7.2. Publikační činnost	celkem
2.2.7.2.1 samostatné tituly	3 + 2
2.2.7.2.3 odborné články	15
2.2.7.2.3.1 impaktované články	0
2.2.7.2.3.2 odborné recenzované články	1
2.2.7.2.3.3 odborné nerecenzované články	14
2.2.7.2.4 populární články	24
2.2.7.2.5 informační články	4
2.2.7.2.6 nálezové zprávy	1
Celkem	49

2.2.7.3. Publikační činnost dle oddělení

2.2.7.3. Publikace dle oddělení	název	
2.2.7.3.1. oddělení spol. věd Javorník	Populární články (1) 1) <i>Terč javornické střelecké měšťanské společnosti</i> (Rychlý)	Vlastivědný sborník Jesenicko 23
2.2.7.3.2. oddělení biologie	Populární články (2) 1) <i>Otužilý potápěč z Bělé</i> (Slezáková) 2) <i>Výskyt vzácného škrtiče na Jesenicku</i> (Slezáková)	Naše město Jeseníky, Rychlebské hory
2.2.7.3.3. oddělení geologie	Odborné recenzované články (1): <i>Sedimenty středního pleistocénu v severozápadní části Vidnavské nížiny (okraj Paczkówské kotliny) – georadarový výzkum</i> (Hanáček, Procházková, Engel) Odborné nerecenzované články (2): 1) <i>Fenomén pazourek</i> (Hanáček)	Acta Musei Moraviae. Scientiae Geologicae, 107, 2, 269–285 Vlastivědný sborník Jesenicko 23

	<p>2) <i>Malá, ale hodnotná. Geologická sbírka Vlastivědného muzea Jesenicka</i> (Hanáček)</p> <p>Populární články (2)</p> <p>1) <i>Stará kaolínová jáma po 110 letech</i> (Hanáček)</p> <p>2) <i>Devadesát let muzejní geologie v Jeseníku</i> (Hanáček)</p>	<p>Minerál 30, 2022/4</p> <p>Jeseníky Rychlebské hory 9/2022</p> <p>Naše město 11/2022</p>
<p>2.2.7.3.4. oddělení spol. věd (Jeseník)</p>	<p>Samostatné tituly (4):</p> <p>1) <i>Zvoník z Cukmantlu. Dvacet pozapomenutých osobností předválečných Jeseníků</i> (Matela)</p> <p>2) <i>Čti Rychleby a Králický Sněžník</i> (Petrásek, Matela, Rušar, Macháček)</p> <p>3) <i>Krása ukrytá ve zříceninách (Jan Petrásek, Matěj Matela, Pavel Macháček, Pavel Rušar a Milan Rychlý); vydal Euroregion Praděd</i></p> <p>4) <i>Piaristé na Moravě a ve Slezsku. Průvodce po lokalitách</i> (katalogové heslo; Petrásek)</p> <p>Odborné nerecenzované články (12):</p> <p>1) <i>Kdo pomohl do hrobu rumunskému důstojníkovi léčícímu se v lázních Gräfenberk?</i> (Petrásek)</p> <p>2) <i>Dějiny jesenické nemocnice ve vzpomínkách MUDr. Josefa Neugebauera</i> (Petrásek)</p> <p>3) <i>Vodoléčba Vincenze Priessnitze a její dědictví jako nemateriální statek tradiční lidové kultury</i> (Petrásek)</p> <p>4) <i>Příběh kaple sv. Antonína v Travné</i> (Macháček)</p> <p>5) <i>Vojenská dětská ozdravovna Vidnava</i> (Macháček)</p> <p>6) <i>Vrchní lesmistr Julius Micklitz. Život, dílo a odkaz legendy jesenického lesnictví</i> (Matela)</p> <p>7) <i>„On a Tour of Mercy.“ Americký úspěch slavného ortopeda dr. Adolfa Lorenze na konci roku 1902</i> (Matela)</p> <p>8) <i>Výstup Aloise Jiráska na Králický Sněžník v létě roku 1884</i> (Matela)</p> <p>9) <i>Vím dějin s čistým štítem. Statkář, poslanec a demokrat Otto Halke z Kostelce u Krnova</i> (Matela)</p> <p>10) <i>Jeden z nejtěnějších mužů Jeseníků“. Lesmistr a rada Řádu německých rytířů Anton Drechsler</i> (Matela)</p>	<p>Vlastivědný sborník Jesenicko 23</p> <p>Sborník XXII. svatováclavského setkání v Jeseníku</p> <p>Notatnik Skansenowski. Rocznik Muzeum Wsi Opolskiej, č. 8-11 (2022)</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 23</p> <p>Sborník XXII. svatovácl. setkání</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 23</p> <p>Sborník XXII. svatováclavského setkání v Jeseníku</p> <p>Severní Morava 2022</p> <p>Vlastivědné listy Slezska 1–2/2022</p> <p>Sborník bruntálského muzea 2022</p>

11) <i>Lesmistr Josef Buschek. Významná osobnost jesenického lesnictví 19. století a rodák z Jevišovic</i> (Matela)	Sborník Státního okresního archivu Znojmo 2022
12) <i>Rok 1968 na Jesenicku</i> (Tomášek)	Vlastivědný sborník Jesenicko 23
Populární články (21)	
1) <i>Utváření stereotypních obrazů Jesenicka a jeho obyvatel v komiksu o Aloisi Nebelovi?</i> (Petrásek)	Kulturní revue Olomouckého kraje 2022/4
2) <i>Jakým způsobem přišel Vincenz Priessnitz na myšlenku léčit studenou vodou?</i> (Petrásek)	Jeseníky Rychlebské hory 9/2022
3) <i>Neznámý snímek potomků V. Priessnitze a jejich rodin při odhalení vídeňského pomníku</i> (Petrásek)	Naše město 3/2022
4) <i>„Jméno lesní správy, stůj!“ Vybrané příběhy o pytlácích na Jesenicku před první světovou válkou</i> (Matela)	Kulturní revue Olomouckého kraje 2022/2
5) <i>Čestný fořt z jesenických lesů. Biskupský lesmistr Johann Nepomuk Peschke</i> (Matela)	Kulturní revue Olomouckého kraje 2022/2
6) <i>Letopisy v žule. Obraz meziválečného Jesenicka v literárním debutu Oldřicha Šuleře</i> (Matela, Macháček)	Kulturní revue Olomouckého kraje 2022/4
7) <i>Kdo byl vrchní lesní rada Theodor Micklitz</i> (Matela)	Zpravodaj Sdružení obcí Vrbenska, 1/2022
8) <i>Na začátku roku 2022 si připomeneme 100 let od smrti lesníka a vrchního rady prof. Theodora Micklitze</i> (Matela)	Naše město 1/2022
9) <i>130 let od návštěvy Jeho Výsosti arcivévodý Evžena Habsburského</i> (Matela)	Naše město 6/2022
10) <i>Fořt hmotný tělem i duchem. Vrchní lesmistr Julius Micklitz</i> (Matela)	Jeseníky Rychlebské hory 9/2022
11) <i>Ein Leben mit Schmetterlingen. Der vergessene aus Freiwaldau gebürtige Sigmund Hein</i> (Matela)	Altwater 1/2022
12) <i>„Ich verzeihe meinem Mörder“. Die Erschiessung des Niklasdorfer Oberförster Oskar Leischner durch einen Wilderer im August 1914</i> (Matela)	Altwater 2/2022
13) <i>Moritz Sachs von Hellenau. Slezský admirál R.-U. námořnictva</i> (Matela, Growka)	Signum 2022
14) <i>Zapomenutý poslanec a sedlák z Kostelce</i> (Matela)	Krnovské listy 14/2022
15) <i>Nadšenec noční oblohy Vladimír Petřkovský</i> (Matela)	Kulturní revue Olomouckého kraje 2022/1

	<p>16) <i>Gala Hukovice, zapomenutý výrobce na Jesenicku</i> (Macháček)</p> <p>17) <i>Z historie jeslí a mateřské školy Pod Chlumem</i> (Macháček)</p> <p>18) <i>Půl století vojenského fotbalu v Jeseníku: Od Slavia Frývaldov až po Duklu Jeseník</i> (Macháček)</p> <p>19) <i>Niživé povodně v roce 1997</i> (Macháček, Rušar)</p> <p>20) <i>To počasí je čím dál horší...</i> (Rušar)</p> <p>21) <i>Jsou Jeseníky Ptolemaiovými Jasanovými horami?</i> (Rušarová)</p>	<p>Kulturní revue Olomouckého kraje 2022/2</p> <p>Naše město 2/2022</p> <p>Naše město 7/2022</p> <p>Naše město 8/2022</p> <p>Naše město 9/2022</p> <p>Naše město 12/2022</p>
	<p>Informační články (4):</p> <p>1) <i>Odstranění základů zaniklé Lichtenštejnovy chaty na Králickém Sněžníku</i> (Matela)</p> <p>2) <i>Výstava jesenického muzea přiblíží práci jesenických uhlířů</i> (Matela)</p> <p>3) <i>XX. ročník svatováclavského setkání na téma Zdraví z kraje Vincenze Priessnitze</i> (Matela)</p> <p>4) <i>Místní policie a muzeum prezentovaly Jesenicko v Senátu</i> (Rušar, Tomášek)</p>	<p>Vlastivědný sborník Jesenicko 23</p> <p>Zpravodaj Sdružení obcí Vrbenska 4/2022</p> <p>Lázeňské prameny 2/2022</p> <p>Vlastivědný sborník Jesenicko 23</p>
2.2.7.3.5. oddělení archeologie	<p>Nálezové zprávy (1):</p> <p><i>Drobná hospodářská stavba v „Podměstí“ Javorník. Závěrečná zpráva o archeologickém výzkumu drobné hospodářské stavby</i> (Rychlý)</p>	

2.2.8. Věda a výzkum: badatelské návštěvy a dotazy v roce 2022

2.2.8. Badatelské návštěvy a dotazy	počet badatelských návštěv	počet badatelských dotazů
2.2.8.1 oddělení archeologie	0	2
2.2.8.2 oddělení biologie	1	3
2.2.8.3 oddělení geologie	1	3
2.2.8.4 oddělení společenských věd (Javorník)	0	1
2.2.8.5 oddělení společenských věd (Jeseník)	3	22
2.2.8.6 oddělení digitalizace	0	4
Celkem	5	35

2.2.9. Kulturně-výchovná činnost odborných pracovníků

2.2.9.1. Přednášky odborných pracovníků

Není-li uvedeno jinak, přednášky se konaly v prostorách Vodní tvrze, nejčastěji v rekonstruovaném Rytířském sále.

2.2.9.1 Přednášky	Název	počet účastníků
2.2.9.1.1. oddělení archeologie	1) <i>Kaltenštejn, historie mohutného hradu</i> , Tančírna Račí Údolí, 22.5.2022 (Rychlý)	70
	2) <i>Kaltenštejn, historie mohutného hradu</i> , 21.7.2022 (Rychlý)	21
	3) <i>Kaltenštejn</i> , MěKS Javorník, 19.10.2022 (Rychlý)	30
	4) <i>Zřícenina hradu Rychleby</i> , Penzion Isolda Račí Údolí, 27.6.2022 (Rychlý)	28
2.2.9.1.2. oddělení biologie	1) <i>Naši netopýři</i> , 21. 4. 2022 (Slezáková)	15
	2) <i>Naši netopýři</i> , Tančírna Račí Údolí, 11. 9. 2022 (Slezáková)	14
2.2.9.1.3. oddělení geologie	-	-
2.2.9.1.4. oddělení spol. věd (Javorník)	1) <i>Kam král chodil sám, aneb historie záchodů v dějinách lidstva</i> , 17.2.2022 (Rychlý)	35
	2) <i>Kam král chodil sám, aneb historie záchodů v dějinách lidstva</i> , Komunitní centrum Vlčice, 13.11.2022 (Rychlý)	23
	3) <i>Sex a erotika v dějinách lidstva</i> , Nový sál MěKS Javorník, 16.11.2022 (Rychlý)	58
	4) <i>Sex a erotika v dějinách lidstva</i> , VLL Albatros, 21.12.2022 (Rychlý)	19
	5) <i>Sex a erotika v dějinách lidstva</i> , VLL Albatros, 28.12.2022 (Rychlý)	9

2.2.9.1.5. oddělení spol. věd (Jeseník)	1) <i>Co neprojde dveřmi depozitářů</i> , 9. 6. 2022 (Petrásek)	6
	2) <i>Zdravotní péče na Jesenicku</i> , 13. 10. 2022 (Petrásek)	11
	3) <i>Řád německých rytířů a vysokohorské oblasti Hrubého Jeseníku</i> , Církevní konzervatoř v Opavě, 14. 2. 2022 (Matela)	28
	4) <i>Zmizelý Hrubý Jeseník</i> , Vlastivědné muzeum v Šumperku, 17. 3. 2022 (Matela)	45
	5) <i>Voda v jesenických pověstech</i> , Priessnitzovy léčebné lázně, Zimní zahrada, 23. 3. 2022 (Matela)	24
	6) <i>Jeseničtí pytláci v dobách starého mocnářství</i> , 24. 3. 2022 (Matela)	62
	7) <i>Slavný zbojník Nikola Šuhaj z Podkarpatské Rusi a jeho rodina na Bruntálsku</i> , Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník, 28. 4. 2022 a 20. 5. 2022 (Matela)	48+21
	8) <i>S vůní růže stolisté. Pohnuté osudy řeckokatolického kněze Viktora Nevického a rodiny Štefánikových</i> , 19. 5. 2022 (Matela)	19
	9) <i>Jeseničtí lesníci za starého mocnářství</i> , Vědecká knihovna v Olomouci, 8. 6. 2022 (Matela)	12
	10) <i>Zvoník z Cukmantlu</i> (představení knihy a čtení), Malá Morávka, 22. 9. 2022 (Matela)	32
	11) <i>Zvoník z Cukmantlu</i> (představení knihy a čtení), Vrbno pod Pradědem, 20. 10. 2022 (Matela)	29
	12) <i>Jeseničtí pytláci v dobách starého mocnářství</i> , Tančírna v Račím údolí, 6. 11. 2022 (Matela)	24
	13) <i>Zvoník z Cukmantlu</i> (představení knihy a čtení), Zlaté Hory, 10. 11. 2022 (Matela)	10
	14) <i>Disent a sametová revoluce na Jesenicku</i> , 16. 11. 2022 (Matela)	10
	15) <i>Zakladatel dětské ortopedie Adolf Lorenz, rodák z Vidnavy, a jeho syn Konrad</i> , Městská knihovna Krnov, 22. 11. 2022 (Matela)	31
	16) <i>Zakladatel dětské ortopedie Adolf Lorenz, rodák z Vidnavy, a jeho syn Konrad</i> , Tančírna v Račím údolí, 11. 12. 2022 (Matela)	15
	17) <i>Konec druhé světové války v Evropě a rok 1945 na Jesenicku</i> , 8. 5. 2022 (Tomášek)	18
	18) <i>Zmizelý Jeseník I., Zcela zaniklé osady</i> , Městská knihovna Krnov, 29. 9. 2022 (Macháček)	42
	19) <i>Zmizelý Jeseník II., Téměř zaniklé osady</i> , Městská knihovna Krnov, 20. 10. 2022 (Macháček)	43

	20) <i>Hrad Kaltenštejn a osady v okolí obce, Černá Voda, 6. 9. 2022</i> (Macháček)	17
	21) <i>Ztracená cesta, IC Katovna Jeseník, 1. 11. 2022</i> (Macháček)	18
	22) <i>Poutní místa na Jesenicku, Městská knihovna Krnov, 3. 11. 2022</i> (Macháček, Michaela Neubauerová)	34
	23) <i>Sláva a zánik průmyslové výroby na Jesenicku, Klub seniorů Jeseník, 24. 11. 2022</i> (Macháček)	16
	24) <i>Saně – od smrkových polen po setiny vteřiny, 15. 12. 2022</i> (Macháček)	17
	25) <i>Vznik Československa a poslední měsíce roku 1918 na Jesenicku, 28. 10. 2022</i> (Macháček)	20
	26) <i>Putování po zaniklých osadách Jesenicka, akademie III. věku DPS Soužití 2005, Mikulovice, 20. 9. 2022</i> (Macháček)	31
2.2.9.1.6. ostatní	1) <i>Rejvízská hornatina pohledem přizemním i nebeským, 27. 1. 2022</i> (Rušar)	30
	2) <i>Extrémní povětrnostní jevy na Jesenicku, VLL Albatros, 18. 5. 2022</i> (Rušar)	69
	3) <i>Boblig z Edelstadtu, 24. 5. 2022</i> (ext.: Prof. PhDr. Jaroslav Čechura, DrSc.)	42
	4) <i>Čarodějnické procesy - 400 let prvního případu, 21. 7. 2022</i> (ext.: Mgr. Michaela Neubauerová, SOkA Jeseník)	49
	5) <i>Soudní stíhání nacistů a válečných zločinců na Jesenicku 1945-1948, 29.09.2022</i> (ext.: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., SZM)	25
	6) <i>První světová válka, její historická paměť a její veteráni s exkurzem na Jesenicko, 11. 11. 2022</i> (ext.: Ing. Radim Kapavík)	13
Celkem	47	1 233

2.2.9.2. Autorské exkurze odborných pracovníků

Vlastivědné muzeum Jesenicka organizovalo v roce 2022 exkurze pro širokou veřejnost. Jedna plánovaná exkurze byla zrušena ze zdravotních důvodů.

2.2.9.2 Exkurze	Název	počet účastníků
2.2.9.2.1. oddělení geologie	1) <i>Skandinávský ledovec v údolí Bělé, 23. 4. 2022</i> (Hanáček)	6
	2) <i>Přeměněné moře, 23. 7. 2022</i> (Hanáček)	1
2.2.9.2.2. oddělení spol. věd (Jeseník)	1) <i>Vlastivědná procházka jesenickým hřbitovem, 22. 10. 2022</i> (Matela; ext. Mgr. Květoslav Growka)	57

	2) <i>Prohlídka pamětihodností města Vrbno p. Pradědem</i> , 20. 10. 2022 (Macháček)	40
2.2.9.2.3. oddělení spol. věd (Javorník)	1) <i>Komentovaná prohlídka městem Javorník</i> , 16.7.2022 (Rychlý)	25
	2) <i>Za netradiční historii zámku Jánský Vrch</i> , 8.10.2022 (Rychlý)	14
2.2.9.2.4. oddělení biologie	1) <i>Za drobnými vodními živočichy</i> , Stará Červená Voda, 13. 8. 2022 (Slezáková)	14
	2) <i>Za vachtou a dalšími skvosty Vidnavských louček</i> , 14. 5. 2022 (ext.: Mgr. Vojtěch Taraška, MZM)	13
2.2.9.2.5. oddělení archeologie	1) <i>Za tajemstvím hradu Kaltenštejn</i> , 21. 10. 2022 (Rychlý)	25
	2) <i>Po stopách ochrany kupecké stezky v Račím údolí</i> , 25. 7. 2022 (Rychlý)	7
2.2.9.2.6. ostatní	<i>Lovecké chaty v Jeseníkách</i> , 3. 9. 2022 (ext. Zděňka Jordánová)	10
Celkem	11	212

2.2.9.3. Spolupráce s médii

2.2.9.3. Spolupráce s médii dle oddělení	Název
2.2.9.3.1. oddělení společenských věd Jeseník	1) <i>Před 280 lety došlo k rozdělení Slezska. V mnoha aspektech přetrvávají důsledky dodnes</i> , Český rozhlas Olomouc – Přímě z místa, premiéra 12. 6. 2022 (Petrásek a Matela) 2) <i>Jesenická výstava Chlapi od milířů</i> , Česká televize – Události v regionech (Ostrava), premiéra 14. 4. 2022 (Matela) 3) <i>Zvoník z Cukmantlu je název knihy Matěje Mately, představující předválečné osobnosti</i> , Moravskoslezská regionální televize Polar, premiéra 1. 11. 2022 (Matela) 4) <i>Historie MUNY Mikulovice</i> , Český rozhlas Olomouc – Přímě z místa (Macháček) 5) <i>ZANIKLÉ TRATĚ: Dráha do Německa Vidnavu povznesla, po válce koleje zpustly</i> , iDNES.cz (Macháček) 6) <i>ZANIKLÉ TRATĚ: Dráhu z Bernartic využívaly cukrovary, cestující jen pár let</i> , iDNES.cz (Macháček)
2.2.9.3.2. oddělení biologie	-
2.2.9.3.3. oddělení geologie	1) <i>100 let od úmrtí Ernesta Shackletona</i> , Česká televize, premiéra 5. 1. 2022 (Hanáček)
2.2.9.3.4. oddělení spol. věd Javorník	1) <i>Sepulkrální památky bývalých Sudet</i> , Český rozhlas Olomouc – Přímě z místa, 22.10.2022 (Rychlý)

2.2.9.3.5 oddělení archeologie	1) <i>Archeologický výzkum na hradě Kaltenštejn</i> , Český rozhlas Olomouc – Přímě z místa 2) <i>Archeologický výzkum na hradě Kaltenštejn</i> , Šumperský a Jesenický deník 3) <i>Bronzový meč vystaven v Javorníku</i> , Šumperský a Jesenický deník 4) <i>Bronzový meč vystaven v Javorníku</i> , Deník Blesk
2.2.9.3.5. ostatní	1) <i>Jesenicko očima pamětníků</i> , Český rozhlas Olomouc, 03/2022 (Rušar) 2) <i>Statika Vodní tvrze</i> , Český rozhlas Olomouc, 05/2022 (Rušar) 3) <i>Bílá Voda a ohlas její historie</i> , Český rozhlas Olomouc, 09/2022 (Rušar)
Celkem	15

2.2.9.4. Jiná kulturně-výchovná činnost

Edukační programy:

Vlastivědné muzeum Jesenicka uspořádalo v roce 2022 celkem 9 edukačních programů, jejichž stručný přehled uvádíme níže. Souhrnně se edukačních programů v roce 2022 zúčastnilo 281 účastníků.

- *Kde to vlastně žijeme? Historický vývoj Jesenicka v průběhu století* (Macháček)
- *Hrad Kaltenštejn* (Rychlý)
- *Dějiny uhlířství obecně a na Jesenicku* (Matela)
- *Když se řekne minerál* (Odrášková)
- *Adolf Lorenz, rodák z Vidnavy, a jeho syn Konrad* (Matela)
- *Zlatý list: stanoviště botanika na nádvoří Vodní tvrze* (Slezáková)
- prohlídka budovy Soudu a městských šatlav Javorník (Rychlý)

Posudky:

- Posudek na diplomovou práci N. Krusberské (UPOL): *Provenience a tvarové opracování šterkových klastů na vybraných lokalitách moravskoslezské glaciální oblasti a jejich význam pro interpretaci transportních a depozičních podmínek v systému kontinentálního zalednění* (Hanáček)
- posudek pro Časopis Slezského zemského muzea: *Archeologické nálezy z areálu Opavského hradu I* (Rychlý)
- Recenzní posudek pro Časopis Slezského zemského muzea, série B, ke studii *Poutní slavnost v Bílé Vodě u Javorníka A. D. 1728: Příspěvek ke konfesijním dějinám Dolního Slezska* (Matela)

Ostatní:

- **T-expedice 2022:** 4. 6. – 10. 6. 2022
- **Im Zentrum/Jesnění**, spojené kulturní festivaly, září 2022, 426 návštěvníků

- **Lesní hry v Černé Vodě:** stanoviště botanika, 14. 6. 2022 (Slezáková), návštěvnost nesledována
- **Noc muzeí:** budova soudu a městských šatlav Javorník, 13.05. 2022 (Rychlý), návštěvnost nesledována
- prohlídka budovy Soudu a městských šatlav Javorník, pro příslušníky GIBS, 13.10. 2022 (Rychlý), návštěvnost nesledována

2.2.10. Expozice a výstavy dle odborných oddělení

2.2.10.1. Krátkodobé výstavy v roce 2022

2.2.10.1 Krátkodobé výstavy	Název
2.2.10.1.1. oddělení biologie	-
2.2.10.1.2. oddělení geologie	Přejatá aktivně (1) 1) <i>Pravěké pralesy v Arktidě</i> , foyer Vodní tvrze, 1. 2. – 27. 5. 2022 (Hanáček)
2.2.10.1.3. oddělení spol. věd (Javorník) a odd. archeologie	Autorská (2) 1) <i>Kaltenštejn pohledem archeologa</i> , foyer Vodní tvrze, 19. 10. – 28. 10. 2022 (Rychlý) 2) <i>Zlaté české ručičky</i> , hl. výstavní sál Vodní tvrze, 2. 2. – 4. 9. 2022 (Rychlý, Macháček) 3) <i>Za tajemstvím hradu Kaltenštejn</i> , SOUD Javorník, 19. 10. – 28. 10. 2022 (Rychlý) Podíl na výstavě (1) 4) <i>Sepulkrální památky bývalých Sudet</i> , SOUD Javorník, 4.11 – 5. 1 2023 (Rychlý) Zapůjčené (1) 5) <i>Krajinou Slezska</i> , SOUD Javorník, 1. 7. – 30. 9. (Rychlý)
2.2.10.1.4. oddělení spol. věd (Jeseník)	Autorská (4) 1) <i>Nemoc nechodí po horách, ale po lidech</i> , hl. výstavní sál Vodní tvrze, 14. 9. – 31. 12. 2022 (Petrásek) 2) <i>Chlapi od milířů. Uhlířství v Jeseníkách a obecně</i> , Galerie Vodní tvrze, 6. 4. - 19. 6. 2022 (Matela) 3) <i>Historie sáňkařského oddílu v Jeseníku</i> , foyer Vodní tvrze, 1. 11. 2022 – 8. 1. 2023 (Macháček) 4) <i>Vánoční betlémy ve Vodní tvrzi</i> , Galerie Vodní tvrze, 7. 12. 2022 – 8. 1. 2023 (Tomášek) Přejatá aktivně (1) 5) <i>Zaniklá sídla Moravy a Slezska</i> (Petrásek) Putovní vlastní (1) 6) <i>Zmizelý Hrubý Jeseník</i> , Vlastivědné muzeum v Šumperku, 4. 2. – 27. 3. 2022 (Matela, Kobierská)
2.2.10.1.5. ostatní	Přejatá aktivně (1) 1) <i>Prázdninová herna</i> , Galerie Vodní tvrze, 29. 6. – 18. 9. 2022 (Lašticová) Putovní vlastní (1) 2) <i>Extrémní jevy na Jesenícku pohledem meteorologa</i> , Univerzita Palackého Olomouc, 4. 10. 2021 – 31. 1. 2022 (Rušar, Abrahánek)
Celkem	14

2.2.10.2. Nově zpřístupněné expozice v roce 2022

Příprava nové expozice Vincenze Priessnitze v Lázních Jeseník byla z majetkových důvodů dočasně pozastavena. Realizační fáze projektu expozice *Živé přírody Jesenicka* je plánována pro rok 2023.

2.2.10.2 Nově zpřístupněné expozice	Název
2.2.10.2.1. oddělení biologie	-
2.2.10.2.2. oddělení geologie	-
2.2.10.2.3. oddělení spol. věd (Javorník)	-
2.2.10.2.4. oddělení spol. věd (Jeseník)	-
Celkem	0

2.3. NÁVŠTĚVNOSTI EXPOZIC A VÝSTAV V ROCE 2022

Návštěvnost výstav a expozic nebyla v roce 2022 na rozdíl od let 2020 a 2021 negativně ovlivněna protiepidemickými opatřeními, přičemž muzeum nebylo v roce 2022 mimořádně uzavřeno.

2.3.1. Návštěvnosti dle titulů

2.3.1.1. Návštěvnost stálých expozic v roce 2022

2.3.1.1 Návštěvnosti: stálé expozice	počet návštěvníků
2.3.1.1.1 Expozice čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. stol. (Vodní tvrz)	4 505
2.3.1.1.2 Historie a archeologie Jesenicka (Vodní tvrz)	1 944
2.3.1.1.3 Spirála času Země (Vodní tvrz)	1 737
2.3.1.1.4 Vincenz Priessnitz a lázně Gräfenberg (Rodný dům V. Priessnitze)	572
Celkem	8 758

2.3.1.2. Návštěvnost krátkodobých výstav v roce 2022

2.3.1.2 Návštěvnosti: krátkodobé výstavy	počet návštěvníků
2.3.2.1 Vánoční překvapení *	36
2.3.2.2 Zmizelý hrubý Jeseník*	8
2.3.2.3 Zlaté české ručičky	1 274
2.3.2.4 Chlapi od milířů	222
2.3.2.5 Prázdninová herna	2 001
2.3.2.6 Zaniklá sídla Moravy a Slezska	304
2.3.2.7 Nemoc nechodí po horách, ale po lidech	424
2.3.2.8 Vánoční betlémy ve Vodní tvrzi	473
2.3.2.9 Pravěké pralesy v Arktidě (foyer Vodní tvrze)	235
2.3.2.10 Kaltenštejn pohledem archeologa (foyer Vodní tvrze)	2 580
2.3.2.11 Historie sáňkařského oddílu v Jeseníku (foyer Vodní tvrze)	725
2.3.2.12 Sepulkrální památky bývalých Sudet (s MěKS Javorník)	250
2.3.2.13 Krajinou Slezska (s MěKS Javorník)**	-
2.3.2.14 Za tajemstvím hradu Kaltenštejn (s MěKS Javorník)**	-
2.3.2.15 Extrémní jevy na Jesenicku pohledem meteorologa (Univerzita Palackého Olomouc)	250
2.3.2.16 Zmizelý Hrubý Jeseník (Vlastivědné muzeum v Šumperku)	199
Celkem	8 981***

* Výstavy instalované v r. 2021 s přesahem do r. 2022, uváděná návštěvnost za rok 2022.

** Volně přístupné výstavy bez sledování návštěvnosti.

*** z toho 445 vlastní putovní, tj. mimo objekty VMJ.

2.4. SLUŽBY VEŘEJNOSTI

2.4.1 Struktura zlevněného vstupného

Vstupné do muzea je strukturováno na základní a snížené. V rámci sníženého vstupného jsou akceptovány Rodinné pasy, Senior pasy a slevy na základě dohod Asociace muzeí a galerií. Děti do šesti let ve skupinách jsou dále zvýhodněny, stejně jako pedagogický dozor.

Stálá expozice Čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. století (otevřena 8. 2. 2012)

- základní vstupné	110 Kč
- snížené vstupné	55 Kč
- dětem do 12 let vstup důrazně nedoporučujeme	

Stálá expozice archeologie a historie Jesenicka (otevřena 11. 5. 2010)

- základní vstupné	50 Kč
- snížené vstupné	25 Kč
- děti do 6 let věku jednotlivě	zdarma
- děti do 6 let věku v hromadných výpravách	15 Kč

Stálá expozice Spirála času Země (otevřena 7. 7. 2014)

- základní vstupné	80 Kč
- snížené vstupné	40 Kč
- děti do 6 let věku jednotlivě	zdarma
- děti do 6 let věku v hromadných výpravách	20 Kč

Krátkodobé výstavy

Vstupné na jednotlivé výstavy je určováno jednorázově.

Zvláštní vstupné (dlouhodobé expozice i krátkodobé výstavy)

- držitelé průkazu ZTP, průvodce ZTP	sleva 50%
- držitelé průkazu – AMG, Zváz muzeí na Slovensku,
Fond ohrožených dětí	zdarma
- držitelé „Cestovní knihy“, „OLOMOUC REGION CARD“	zdarma
- držitelé průkazu „Zaměstnanec Krajského úřadu Olomouckého kraje“	zdarma
- držitelé průkazů „Čtyřlístek“, držitelé karet „EUROBEDS“, „ĎAS“	sleva 50%
- dospělí v rámci karet „Rodinné pasy“, držitelé karet „SeniorPas“	sleva 50%
- pedagogický doprovod u hromadných výprav	zdarma

Nadstandardní služby

- sylabus v jazyce anglickém, německém i polském	zdarma

- výpravy mimo návštěvní dobu – příplatek 100%

Volné vstupy ve dnech: 18. května a 28. října; ve dnech EHD 50% sleva z plného vstupného.

V případě omezené dostupnosti byla informace zveřejněna v tisku, na webových stránkách a v tištěné podobě také u vstupu do Vodní tvrze, resp. Muzea V. Priessnitze.

2.4.2. Webové stránky

Vlastivědné muzeum Jesenicka spravuje od roku 2018 webovou stránku www.muzeumjesenik.cz. Jejich tvůrcem je Marek Kačor (Voltage Multimedia Studio). Vkládání nového obsahu má na starosti interní pracovník VMJ.

Návštěvnost webové stránky v roce 2022 dosáhla celkového počtu 68 220 návštěv, resp. 39 425 unikátních návštěv.

2.5. ÚČELOVÉ KOMISE

Účelovou komisí VMJ je *poradní sbor pro sbírkovou činnost*, který se v roce 2022 sešel dvakrát. Ke dni 1 července 2022 byl předsedou Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost při VMJ jmenován Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Níže uvádíme seznam účastníků poradního sboru pro sbírkotvornou činnost (PSSČ):

2.5.1. *Jednání PSSČ ze dne 12. 5. 2022*

Mgr. Květoslav Growka – předseda

Mgr. Pavel Rušar – ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka

RNDr. Viera Večeřová

Mgr. Martin Dýma – AOPK ČR, RP Olomoucko

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D. – Slezské zemské muzeum

Mgr. Jan Petrásek – historik Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Ludmila Slezáková – biolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Martin Hanáček, Ph.D. – geolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Matěj Matela – odborný pracovník Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Milan Rychlý – archeolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Markéta Kobierská – zapisovatel

2.5.2. *Jednání PSSČ ze dne 11. 11. 2022*

Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D. – předseda, Slezské zemské muzeum

Mgr. Květoslav Growka – čestný předseda

Mgr. Pavel Rušar – ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Jan Petrásek – historik Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Ludmila Slezáková – biolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Matěj Matela – etnograf Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Milan Rychlý – archeolog Vlastivědného muzea Jesenicka

Mgr. Markéta Rušarová – zapisovatel

3. PŘÍLOHY

Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace

ORGANIZAČNÍ DIAGRAM

ŘEDITEL – STATUTÁRNÍ ORGÁN

ÚTVAR ADMINISTRATIVY – ÚTVAR ODBORNÝCH PRACOVÍŠŤ – ÚTVAR MUZEJNÍHO PROVOZU

- asistentka ředitele	- <u>vedoucí úseku</u> , biolog	- <u>vedoucí úseku</u>
- technický správce budov
(podřízeni řediteli VMJ)	- historik	- průvodce, lektor (1)
	- archeolog	- průvodce, lektor (2)
	- geolog	- výtvarník
	- etnograf	- pracovník úklidu
	- pracovník popularizace regionální vlastivědy	
	- dokumentátor, pracovník digitalizace	

REKAPITULACE ZA ORGANIZACI :

Tabulka č.4a Rekapitulace

Název organizace : **Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace****Adresa :** Zámecké náměstí 120/1, 790 01 Jeseník**IČ** 64095410 **ORG** 1603

	Schválený rozpočet celkem	Skutečnost celkem	z toho:	
			Hlavní činnost	Doplňková činnost
			jednotka - Kč na 2 des. místa	
1) Náklady a výnosy				
Náklady celkem	11 019 000,00	11 390 714,01	11 387 223,71	3 490,30
z toho: daň z příjmů, dodatečné odvody daně z příjmů (nákladová položka)		0,00	0,00	0,00
Výnosy celkem	11 019 000,00	11 529 369,90	11 508 369,90	21 000,00
Výsledek hospodaření před zdaněním		138 655,89	121 146,19	17 509,70
Výsledek hospodaření běžného účetního období		138 655,89	121 146,19	17 509,70

Zohlednění transferového podílu z doplňkové činnosti ve výsledku hospodaření

a) Výsledek hospodaření po zdanění (bez transf. podílu v dopl. činnosti)	138 655,89	121 146,19	17 509,70
b) Transferový podíl v doplňkové činnosti (účet 672)		x	0,00

2) a) Rozdělení výsledku hospodaření

- Návrh na přiděly do fondů:	138 655,89
z toho: Fond odměn	0,00
Rezervní fond	138 655,89
- Nerozdělený výsledek hospodaření (transfer)	0,00

b) Výsledek hospod. předcház. účet. období k 31. 12. 2022 **0,00****3) Závazné ukazatele**

	Schválená částka	Skutečnost	% plnění
Limit mzdových prostředků	5 435 000,00	5 435 000,00	100,00%
Průměrný přepočtený počet pracovníků	13,00	12,83	98,69%
Odvody z fondu investic /odpisy/	883 093,00	883 093,00	100,00%
Odvody z fondu investic /spolufin. akcí/	0,00	0,00	nerozp.

Pozn.

4) Fondy

jednotka - Kč na 2 des. místa

	Stav k 1.1.2022	Tvorba	Čerpání	Stav k 31.12.2022	Finanční krytí k 31.12.2022
Fond odměn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
FKSP	80 753,94	98 177,00	79 522,00	99 408,94	94 925,94
Rezervní fond	124 189,20	162 623,20	26 396,00	260 416,40	260 416,40
Fond investic	1 803 629,58	2 242 426,58	4 044 734,59	1 321,57	1 321,57
celkem	2 008 572,72	2 503 226,78	4 150 652,59	361 146,91	356 663,91

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

příspěvkové organizace

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Období: **12 / 2022**

IČO: **64095410**

Název: **Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace**

Sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2022

Sídlo účetní jednotky

ulice, č.p. **Zámecké nám. 1**
obec **Jeseník**
PSČ, pošta **79001**

Místo podnikání

ulice, č.p.
obec
PSČ, pošta

Údaje o organizaci

identifikační číslo **64095410**
právní forma **příspěvková organizace**
zřizovatel **Krajský úřad Olomouc**

Předmět podnikání

hlavní činnost
vedlejší činnost
CZ-NACE

Kontaktní údaje

telefon **+420 606 787 37**
fax
e-mail **muzeum@jesenik.net**
WWW stránky **www.muzeum.jesenik.net**

Razítko účetní jednotky

Osoba odpovědná za účetnictví

Ing. Gabriela Krásná
Podpisový záznam osoby odpovědné
za správnost údajů

Statutární zástupce

Mgr. Pavel Rušar
Podpisový záznam statutárního
orgánu

Okamžik sestavení (datum, čas): 27.01.2023, 11h23m 6s

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost 1	Hospodářská činnost 2	Hlavní činnost 3	Hospodářská činnost 4
A. Náklady celkem			11 387 223,71	3 490,30	10 348 293,84	
I. Náklady z činnosti			11 387 223,71	3 490,30	10 348 293,84	
1.	Spotřeba materiálu	501	449 904,44	2,29	332 031,94	
2.	Spotřeba energie	502	585 653,51	107,07	602 899,24	
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504	205 738,39		70 249,53	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	22 416,81-		99 098,47-	
8.	Opravy a udržování	511	151 194,58	36,67	146 238,55	
9.	Cestovné	512	35 645,00		21 966,00	
10.	Náklady na reprezentaci	513	26 558,00		10 030,00	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	1 466 998,37	92,88	1 438 934,66	
13.	Mzdové náklady	521	5 435 000,00	2 380,00	4 760 000,00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	1 671 408,00	804,00	1 486 900,00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	13 043,00	6,00	12 362,00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	210 887,14	47,60	198 717,79	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	3 634,60		3 500,00	
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542				
24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547				
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	889 811,56	2,44	1 073 773,00	
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	223 904,60		181 115,96	

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost 1	Hospodářská činnost 2	Hlavní činnost 3	Hospodářská činnost 4
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	40 259,33	11,35	108 673,64	
II. Finanční náklady						
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563				
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III. Náklady na transfery						
1.	Náklady vybraných ústřed. vlád.instit.na transfery	571				
2.	Náklady vybraných místních vlád.instit.na transfery	572				
V. Daň z příjmů						
1.	Daň z příjmů	591				
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B. Výnosy celkem			11 508 369,90	21 000,00	10 480 192,54	
I. Výnosy z činnosti			1 278 994,42	21 000,00	1 041 270,15	
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	835 323,00	498,74	816 017,00	
3.	Výnosy z pronájmu	603		20 501,26		
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	329 419,00		105 253,00	
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prod.dlouhod.hmot.majetku kromě pozemků	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	46 683,74		60 000,00	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	67 568,68		60 000,15	
II. Finanční výnosy			349,52		217,89	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	349,52		217,89	

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost 1	Hospodářská činnost 2	Hlavní činnost 3	Hospodářská činnost 4
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV. Výnosy z transferů			10 229 025,96		9 438 704,50	
1.	Výnosy vybraných ústřed.vlád.instit.z transferů	671				
2.	Výnosy vybraných místn.vlád.instit.z transferů	672	10 229 025,96		9 438 704,50	
C. Výsledek hospodaření						
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		121 146,19	17 509,70	131 898,70	
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		121 146,19	17 509,70	131 898,70	
			* Konec sestavy *			

ROZVAHA

příspěvkové organizace

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Období: **12 / 2022**

IČO: **64095410**

Název: **Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace**

Sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2022

Sídlo účetní jednotky

ulice, č.p. **Zámecké nám. 1**
obec **Jeseník**
PSČ, pošta **79001**

Místo podnikání

ulice, č.p.
obec
PSČ, pošta

Údaje o organizaci

identifikační číslo **64095410**
právní forma **příspěvková organizace**
zřizovatel **Krajský úřad Olomouc**

Předmět podnikání

hlavní činnost
vedlejší činnost
CZ-NACE

Kontaktní údaje

telefon **+420 606 787 37**
fax
e-mail **muzeum@jesenik.net**
WWW stránky **www.muzeum.jesenik.net**

Razítko účetní jednotky

Osoba odpovědná za účetnictví

Ing. Gabriela Krásná
Podpisový záznam osoby odpovědné
za správnost údajů

Statutární zástupce

Mgr. Pavel Rušar
Podpisový záznam statutárního
orgánu

Okamžik sestavení (datum, čas): 27.01.2023, 11h21m23s

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Běžné			
			Brutto	Korekce	Netto	
AKTIVA CELKEM			49 090 676,03	14 200 027,41	34 890 648,62	33 970 215,57
A.	Stálá aktiva		47 450 538,90	14 200 027,41	33 250 511,49	30 947 029,64
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		584 852,00	351 990,00	232 862,00	25 368,00
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	393 329,00	160 467,00	232 862,00	25 368,00
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	191 523,00	191 523,00		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		46 865 686,90	13 848 037,41	33 017 649,49	30 921 661,64
1.	Pozemky	031				
2.	Kulturní předměty	032	523 808,00		523 808,00	326 522,00
3.	Stavby	021	32 981 252,89	3 637 101,00	29 344 151,89	27 544 330,14
4.	Samostatné hm.movité věci a soubory hm.mov.věcí	022	8 290 328,00	5 479 638,40	2 810 689,60	2 480 194,50
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	4 731 298,01	4 731 298,01		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	339 000,00		339 000,00	570 615,00
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				
III.	Dlouhodobý finanční majetek					
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
IV.	Dlouhodobé pohledávky					
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období			
			Běžné		Minulé	
			Brutto	Korekce		Netto
B.	Oběžná aktiva		1 640 137,13		1 640 137,13	3 023 185,93
I.	Zásoby		343 452,51		343 452,51	349 351,20
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	3 240,00		3 240,00	925,00
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123	44 412,87		44 412,87	36 461,34
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132	295 799,64		295 799,64	311 964,86
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139				
II.	Krátkodobé pohledávky		206 105,55		206 105,55	86 575,45
1.	Odběratelé	311	55 903,15		55 903,15	19 612,54
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	115 040,00		115 040,00	24 300,00
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
9.	Pohledávky za zaměstnanci	335				
10.	Sociální zabezpečení	336				
11.	Zdravotní pojištění	337				
12.	Důchodové spoření	338				
13.	Daň z příjmů	341				
14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342				
15.	Daň z přidané hodnoty	343				
16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344				
17.	Pohledávky za vybranými ústřed.vlád.institucemi	346				
18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
30.	Náklady příštích období	381	28 552,40		28 552,40	42 537,91
31.	Příjmy příštích období	385	6 510,00		6 510,00	
32.	Dohadné účty aktivní	388				
33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	100,00		100,00	125,00
III.	Krátkodobý finanční majetek		1 090 579,07		1 090 579,07	2 587 259,28
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období			Minulé
			Běžné			
			Brutto	Korekce	Netto	
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	949 077,13		949 077,13	2 455 513,34
10.	Běžný účet FKSP	243	94 925,94		94 925,94	76 498,94
15.	Ceniny	263				
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	46 576,00		46 576,00	55 247,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
PASIVA CELKEM			34 890 648,62	33 970 215,57
C.	Vlastní kapitál		33 748 215,89	33 071 327,16
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		33 235 583,79	30 922 301,94
1.	Jmění účetní jednotky	401	33 031 926,15	30 805 924,24
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	203 657,64	116 377,70
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406		
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy předcházejících účetních období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		361 146,91	2 008 572,72
1.	Fond odměn	411		
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	99 408,94	80 753,94
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepš.výsl. hospodaření	413	116 594,40	15 367,20
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	143 822,00	108 822,00
5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	1 321,57	1 803 629,58
III.	Výsledek hospodaření		151 485,19	140 452,50
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		138 655,89	131 898,70
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	12 829,30	8 553,80
D.	Cizí zdroje		1 142 432,73	898 888,41
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		1 142 432,73	898 888,41
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	112 265,84	136 445,41
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Zaměstnanci	331	486 699,00	410 402,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Období	
			Běžné	Minulé
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	3 160,00	
12.	Sociální zabezpečení	336	163 095,00	145 416,00
13.	Zdravotní pojištění	337	70 348,00	62 724,00
14.	Důchodové spoření	338		
15.	Daň z příjmů	341		
16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněž.plnění	342	42 688,00	34 464,00
17.	Daň z přidané hodnoty	343		
18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	99 887,10	12,00
32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
35.	Výdaje příštích období	383	361,79	125,00
36.	Výnosy příštích období	384		
37.	Dohadné účty pasivní	389	125 040,00	109 300,00
38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	38 888,00	

* Konec sestavy *